

ára: 40 din

Fecske

A MOHÁCSI BUSÓJÁRÁS EMLÉKKÉPEI

Az utóbbi napok enyhe időjárása már arra enged következtetni, hogy mégiscsak eredménnyel jártak a Vajdaság-szerte megrendezett télűző farsangi felvonulások. Kétségtelen, hogy a hosszan tartó, a megszokottnál keményebb szorítású tél – remélhetően végleges – elűzésében a mohácsi busók és farsangi csoportok is nagy szerepet vállaltak, hiszen térségünkben Mohácson tartják a legnépesebb farsangi felvonulást, amely nem csupán honi, hanem külföldi, sőt más kontinensekről is több tízezres nézősereget vonz immár maga köré. A hatnapos rendezvénysorozat során a Mohácsra látogató vendéget – aki már hónapokkal előbb biztosít magának szállást – a busókkal kapcsolatos programokon kívül számtalan kiegészítő rendezvény várja, ezek felsorolásától most eltekintünk, az érdekesség kedvéért csak néhányat említünk: a helyi és vendég néptáncsoportok bemutatkozása, táncház, magyar bál, busóárc-faragó mesterek munkáinak kiállítása, fekete kerámia- és fotókiállítás, és még számtalan látnivaló, érdekesség várja az oda zarándokoló vendégeket. Kétségtelen, hogy a legtömegesebb látogatottsága az ünnepségsorozat központi ünnepségének, a vasárnapi busófelvonulásnak van. Az állatbőrökbe, szarvakkal ellátott csuklyákba öltözött, egykori

mezőgazdasági kézi szerszámokkal, kolompokkal, kereplőkkel felfegyverkezett busócsoportok főleg a sokácok lakta városnegyedben, a Kőló téren gyülekeznek. Innen indul minden évben a busóhad – az idén majd hatszáz – , kiegészítve maskarásokkal, farsangi csoportokkal, hogy ha már nincsen török, legalább a telet elűzzék. Ugyanis a legenda szerint az ott állomásozó török hadakat a Sziget nádasában bujkáló sokácok űzték el. Beöltöztek saját készítésű fa álarcokba, kecske- és birkabőrökbe, és az éj leple alatt áteveztek a partra, ahol kolompokkal, kereplőkkel és más mezőgazdasági

eszközökkel megrémítették a törököket, akik babonás nép lévén, hanyatt-homlok elmenekültek, gondolván hogy maga az ördög támadt rájuk, seregestől. A város központjában a Széchenyi térre igyekvő hangoskodó, zajongó, dudáló, doboló, trombitáló busóhadat az utca két szélét teljesen kitöltő, szoros sorokba tömörült emberáradat követte tekintetével (vagy kamerával), mert megmozdulni sem volt elegendő hely. Köveskúti Pétertől, az egyik főszervezőtől, a Bartók Béla Művelődési Központ igazgatójától megtudtuk, hogy a szervezők még több látogatóra számítottak, de az előző napokban dúló hózáporok és hóiharok okozta útviszonyok miatt sokan nem keltek útra. A vasárnapi

busófelvonulást szabad farsangolás követte, majd seregszemle, busóavatás és máglyagyújtás, amelyen a szalmabábut, a gonosz, a rossz jelképét égették el. A napi programok több helyszínen némi időeltéréssel zajlottak, így sokan megnézheték a koporsó vízre bocsátását is. Am ez nem a valódi farsangtemetés, (csak csupán turisztikai látványosság), arra kedden került sor. A busók aznap a farsangi koporsóval bejárják a sokác negyedet, majd a Széchenyi térre az újraemelt máglyára helyezik. A sötétség beálltával gyújtják meg a hatalmas rőzsemáglyát, amelynek 12-15 méteres lángnyelvei gyorsan körbeölelik a telet szimbolizáló koporsót. A levegőt teljesen ellepő hamu íze talán évekig is megmarad a szánkban, a teret betöltő sokác népzene ritmusa – beleszöve az időközönkénti ágyúzás félelmetes dőrejének fülünkben csengő viszhangját – felejtetetlen emlékként raktározódik el bennünk. Számtalan nagyszerű élménnyel gazdagabban gondolhatunk vissza a Mohácson átélt izgalmas pillanatok szépségére, a busójárára, amely tavaly kétségtelenül megérdemelten került fel az emberiség szellemi kulturális világörökségének listájára.

Szukola Béla

V I S S Z A P I L L A N T Ó

A GAZDAKÖR HÍREI

A február hónap igen mozgalmasan telt és eseményekben gazdag volt. Minden szerdán, eddigi szokásunkhoz híven szakelőadásokat hallgathattunk.

Tájékoztottunk többek között a szója és a napraforgó termesztés feltételeiről, a szerződéskötések módjáról és feltételeiről. Széleskörű tájékoztatást kaptunk az **Újvidéki Növénynevelési Intézet** hibrid vetőmagjairól, a legújabb fajtákkal elért termelési eredményekről. A februári programban volt még egy termékbemutató, nevezetesen a „MIKROVITÁL” (magyarországi gyártmány) nevű talajbaktérium pozitív hatása a termelésben. **Jusztusz Lilla** szakszerű előadására érdemes volt odafigyelni. Megismerhettük még több képviselő növényvédő és rovarirtó készítményeit, újabb vetőmagfajtákat, mint pl. a KWS, LG, továbbá a modern takarmányozás lehetőségeit az állattenyésztésben stb.

Tevékenységekben a legnagyobb horderejű rendezvény a február 20-án

megtartott hagyományos borkóstoló volt. Szép számban megjelentek a meghívott vendégek, Bácska, Bánát és Szerémség jelentősebb borászai a saját termékeikkel. Nyolcvan fajta és tájjellegű bort tudunk kóstolgatva élvezettel összehasonlítani, annál is inkább, mert a kóstolgatás egy igen jól sikerült ebéd után történt.

Az ebéd bográcsokban készült birkapörkölt volt. Kb. 170-en vettünk részt az ebéden a meghívott vendégekkel és a tagsággal együtt. Itt szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki segítségemre volt ezen borkóstoló megszervezésében, de külön köszönöm a két bográcsfelelősnek, **Gombos Lászlónak** és **id. Konc Lászlónak**, és nem utolsósorban **Pál István** borfelelősünknek a segítségüket.

Orosz Kálmán

AZ IZIDA HÍREI

GONDOLATAIM ÉS ÉRZÉSEIM

A mindennapokban sokszor szoktuk hallani a „Minél többet adunk másoknak, annál többet kapunk vissza” vagy „Minél többet adsz belőle, annál több marad neked” közmondásokat.

De! Sokszor másképpen is alakul, mint például „Minél többet adsz nekik, annál többet kérnek.” Tehát visszaüt, mint a bumeráng. Ezzel is találkozhatunk az életben. Azonban ha valaki humanitáris munkát vállal, fontos felkészülnie arra, hogy ha az ember elindul ezen az úton, ha a szívét követi, az nem egy biztonsági

játék.

Ilyen percekben, mert sajnós vannak, találok pár nyugodt percet én is, és csak arra figyelek, mit mond a

szívem. Ha azt mondja, hogy légy bátor? Vagy azt mondja, hogy ne menekülj, meg tudod oldani a helyzetet? Azt mondja, hogy bármire

képes vagy? Lenyugodok egy kicsit, és figyelek. És amikor olyan választ találok, ami mosolyra készíten, ami melegséggel tölti el a lelkemet, ami lelkesít, vagy épp megnyugtató, akkor tudom, hogy az a helyes válasz. A szívünk mindig tudja. Csak hallgatni kell rá. Azonban hosszú évek során rájöttem, hogy a nyitottságnak ára van. „Olyan, mintha

leemelnének rólad egy búrát: innentől tiéd az egész világ, viszont ahogy te is bármennyig elérhetsz, téged is bármi elérhet.” A nyitottság mindig sebezhetővé teszi az embert. Néha összetörik a szívünk, néha hiába osztjuk meg az összes szeretet és hálát, csak elutasításra találunk. Mindent odaadunk, amink csak van, és mégis megbántanak, becsapnak, vagy nem szeretnek. Akinek nyitva a szíve, az mindig sebezhetőbb. De azt tudom, hogy ez sosem az út vége. **Amikor valami ilyesmi**

történik, az egy zökkenő az úton, egy akadály, amit néha jobb megkerülni, mint nekiállni lebontani, de az út végén mindig nagyobb csoda vár. Szeretnünk kell magunkat feltételek nélkül, és nem hagyni, hogy a negatív élmények rossz hatással legyenek ránk. Így teszek én is sokszor. Igyekezem nem törődni azzal, hogy viszonzózzák-e vagy sem a

szeretetet és megértést. Rájöttem, hogy sokan vannak, akiknek zárva a szívük. Ez nem baj, alkalmat kell adni nekik, hogy tanuljanak egy-egy eset-

ből és talán holnapra másképpen viszonyulnak hozzánk, sőt egymáshoz is.

Sokkal többen vannak, akik készek

segíteni, építeni a jövőnket, akiknek fontos a hátrányos helyzetű gyerekek és fiatalok vagy a megváltozott munkaképességű felnőttek ellátása, képzése és akár a szórakozása is, amit fő feladatul vállalt az „Izida” Anya és gyermekvédelmi társulat.

A képek, gondolom, tükrözik mennyire sikerült eddig megvalósítanunk a célok egy részét.

p.j.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

EKO - KOMUNÁL DOO Feketić

A Helyi Közösség 2009. decemberében megtartott tanácsülésén határozat született a helyi közcivilizáció megapításáról, amelyet az utóbbi időben szükségessé vált emlégettek. Ennek értelmében a bejegyzéses, adminisztratív tevékenységeket követően 2010.02.01- től a helyi közcivilizáció „EKO- KOMUNÁL” D.O.O. néven megkezdte működését. Székhelye: Testvériség utca 30. - a helyi közcivilizáció épületében. Telefonon a következő számon érhető el: 024/738-813.

A kommunális jellegű tevékenységeket teljesen törvényesen egy település keretén belül az erre a célra regisztrált tevékenységi körének megfelelően alapított kommunális vállalat végezheti. Az „Eko-komunál” d.o.o. egyedüli alapítója a Helyi Közösség. Tulajdonosa a Helyi Közösség és annak irányítása alá tartozik, ugyanakkor önállóan végzi kommunális tevékenységeit, természetesen összhangban a tulajdonos által előirányozott programtervezettel. A munkálatok elvégzéséhez szükséges megfelelő káderek biztosítása a Helyi Közösség eddigi foglalkoztatottjainak átirányításával történik.

Fontos megemlítenünk azt a tényt, ami szerint kommunális vállalatról, nem pedig kommunális KÖZvállalatról van szó, ugyanis ez utóbbi igen érzékeny lehetne a mostanában megtörténő, igen divatos privatizációs folyamatokból fakadó következményekre.

Tehát a jövőben az olyan kommunális jellegű tevékenységek, mint a közterületek karbantartása, a vízhálózat karbantartása és egyebek, valamint a kommunális szolgáltatások intézése, mint a vízellátás, a szolgáltatások szemétkihordás, fűkaszálás és egyebek az Eko-komunál ügyviteli keretein belül lesznek elvégezve, természetesen a Helyi Közösség és maga a település szükségleteinek függvényében.

AZBESZTCSÖVEK CSERÉJE

A további híreket illetve meg kell említenünk a Helyi közcivilizáció azon törekvését is, hogy ebben az újonnan fenállt nehéz gazdasági helyzetben mégis sikerül terveink egy részét megvalósítani, ugyanis terveink szerint az elkövetkező 1-2 hónapban realizálni szeretnénk a Helyi Közösség által sikeresen pályázott munkálatokat, melyek az azbesztcsövek egy részének cseréjét látják elő a Petőfi Sándor utcában mintegy 300 méteres távon. Vízhálózatunk e részének cseréjét terveink szerint az Eko-komunál d.o.o. kommunális vállalat kivitelezzi.

PÁLYÁZATOK KÖZMUNKÁK VÉGZÉSÉRE

A HK további tervei között szerepel a Nemzeti Foglalkoztatásügyi Hivatal által kiírt pályázaton való aktív részvétel. A pályázat programja, településünk egyes közterületeinek rendbetételét célozza meg.

A HK tavaszi időszakra tervezett munkálatai között szerepel továbbá még az útpadkák leszedésének befejezése azon a pár utcácskán, ahol a szedés folyamatos szállítást igényel az adott helyszűke miatt.

Pusztai János

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

Eladó egy Citroen AX GT 1.4, '89-es kiadású, benzines autó. 3 ajtós, metál kék színű, nyári gumi alu felnin + téli gumi acél felnin, magyar papírokkal. Irányár: 350 EUR.

Érdeklődni: 062/63-50-73

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhírdetéseiket ingyenesen megjelentetni a Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, esetleg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a „Fecske” postaládájába a Helyi közcivilizáció udvarán (Testvériség utca 30.) Továbbra is várjuk írásait, receptjeiket a: feketicsifecske@gmail.com címre Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

A DIREKT MARKETING

A februári újborkóstolón alkalom adódott visszatekinteni a 2005. április 24-én alakult **Borrendünk** által bejárt útra és az azóta bekövetkezett borrendi változásokra.

Az újévi ünnepek után levélben kérészt meg bennünket a Köztársasági Gazdasági Kamara képviselője. Kéréssel fordult hozzánk, tudnánk-e abban segíteni, hogy az **MBOSZ** (Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége) tagjaként nemzetközi szintre emeljük a Privatizációs Ágen-cióban, a fővárosi Terázián megtar-tandó, ötödik szerbiai borlovagrend alapító gyűlését.

Természetesen továbbküldtük a felkérést és február 11-én a Csongrád megyei Szent Vince és a szerbiai borlovagrendek jelenlétében megtörtént a beiktatási szertartás.

Az európai eszméket nevelgető bor-rendi mozgalom Szerbia egyre több zugában lel táptalajra. A haladó szellemiségű közösségek sok esetben lovagolják meg sikerrel a civil kezdeményezéseket és a lakosság előnyére fordítják az ebből eredő lehetőségeket. Tehát, a Szerb Gazdasági kamara szárnyai alatt megalakult **SINGIDUNUM** néven, országunk immár ötödik borlo-vagrendje. Sorolom alakulási sor-rendben: a szabadkai ARANY-HOMOK, azután a Bácskai Szent György, majd a verseci Szent Theodor, a királyi DOROTEJ és a SINGIDUNUM borrend.

A borrendi mozgalom alapvetően nem a szőlőtermesztés és a borkészítés nemes feladatát hívatott művelni, hanem az említett folyama-tok végeredményét övező minőségi és értékesítési gondok elhesegetését célozza. A termelők hasznára igyekezünk a jó minőségű boritalokat és az italozási kultúrát népszerűsíteni. Február 17-én és 18-án Újvidékre utaztunk az Élelmiszeripari tech-nológiákkal foglalkozó Intézetbe, ahol a 4-5 holdas ausztriai kisgazdák helyzetéről számoltak be az osztrák vendég előadók. Az alapelgondolás abból állt, hogy az osztrák gyakorlat némi módosítás mellett nálunk is alkalmazható lesz. Az igaz, hogy már a mi fejünkben is bekattant ott benn, hogy jó lenne felsorakoztatni és kipakolni az arra alkalmas és érdemes portékáinkat az idelátogató városi érdeklődők elé. Először is csinálni kell egy tartalmas és maradandó

élményt nyújtó szimpatikus ren-dezvényt. Ezáltal kell ide vonzani a városiakat. A turizmusfejlesztésben minden apróságnak jelentősége van. Minden számít. Arra kell törekedni,

hogy a fő témát ne a gyomrukban vigyék magukkal az idelátogatók, hanem a zsebüket és táskáikat töltsék meg nálunk friss terményekkel, ben-nünket jellemző encsem-bencse-mekkel vagy például a feketicsi fekete meggyből készült, egészséges termékekkel. Ez legyen a főétel, az eszem-iszom csupán körítés legyen.

Az osztrák gazdák, de az ott élő városi lakosok körében is igen népszerű a „direct marketing” vásárlási forma. Hétvégén vidékre zúdul a városi lavina. Ott jót mulatnak, szórakoznak és felvásárolják a friss zöldséget, gyümölcsöt, bort, mézet. Mindenki elégedett és boldog.

Február utolsó hétvégén tartják Bajsán a Prelót, a gyapjúfonó ünnep-

séget. A **Bácskai Szent György Borrend** ez alkalomból fogadja tagságába Dr. Félegyházi Péter, ma-gyar diplomatát. Az esemény egy újabb lépést jelent a célkitűzéseink irányában, mert a tagság cselekedetei ezáltal segítik a termelőket a megérdemelt jövedelmük meg-valósításában.

Az utóbbi időben, köszönve a sajtóban és a tv-ben megjelent tudósításoknak, egyre többen keres-nek fel bennünket azzal a kéréssel, hogy szervezzünk borbemutatókat. Ez bizony jó hír, amely a borfo-gyasztás fokozatos emelkedéséről tanúskodik.

A **Feketicsi Fekete** gyümölcsészei a folyamatos telepítés mellett már rég kísérleteznek a meggyből készült egészséges és tartósító szerek nélkül legyártott készítmények receptjének rögzítésével. Néhány terméket már bemutattunk idehaza, de a határainkon túl is, tudniillik kiállítási helyet kaptunk a március 4-7 között Budapesten sorra kerülő II. Európai Leader Expo, Kis és Közép vál-lalkozások bemutakozó ren-dezvényén. Egyszóval a kelet-közép-európai térséget átfogó kiállításon a községünkben származó termékek is megjelennek. Ezt lényegesnek vehetjük, hiszen ily módon lehet **lefektetni egy gyarapodó közösség alapjait**. Az pedig tényleg ránk férne!

Ha előbb nem is, talán a Meggynapon adódik alkalom egy direkt mar-ketinges rendezvény megvalósítására. Van idő felkészülni és rendbetenni a sorainkat is. A meggysszedéskor le-csöpögő egészséges pénzek minden cseppje aranyat ér. A téli megpróbál-tatások után szinte új életet tud kez-deni a megviselt külsejű bugyelláris. Nagykapunkon kopogtat a tavaszias időjárás. Márciusban már kime-hetünk a földekre, rendet tenni a kertekben, szőlőkben, a gyümöl-csösökben és belendül a tavaszi telepítési szezon is. A temerini Kókai Zoltán kertészetében beszerezhető az oltott és fajtaazonos feketicsi fekete meggyfa csemete.

Telepítés esetén a lyukak fúrásban tudunk segíteni. Hadd gyarapodjon a meggyfákkal beültetett gyümöl-csösök területe és érjenek meg a ter-mőre forduló meggyfák szebb napokat.

Tóth János

NEM SEMMI!

Sokan, akik nem ismernek eléggé, felkapják a fejüket, ha meghalják, hogy valamire, amiről nekik is megvan a dicsérő véleményük, azt mondom, hogy elég szép, vagy elég jó. Sokszor látom a szemükbe a csodálkozást is, hogy mi jögon becsülöm le azt, ami nekik, bizony nagyon tetszett. Ilyenkor persze, ha kiadja az alkalom, elmesélem nekik azt a tudományt, hogy a feketi ember semmit meg nem dicsír, ami olyan szíp, vagy olyan jó, hogy azt már nem lehet szó nélkül hagyni, akkor arra, nagy kegyesen, rámondja, hogy elég szíp, vagy azt, hogy elég jó. Vagy csak egyszerűen azt mondja, hogy nem semmi. Persze az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy azok, akik személyesen, vagy halálomából ismerték **Sárközi Ferencet**, a felülmúlhatatlan érdemű, megismerhetetlen tisztelettel emlegetett, közösségépítő tanítót, helytörténészt, és kultúrmunkást, azok tudják, hogy ő volt az, aki gazdag életművének egyik kötetében megírta a bácsfeketehegyi ember mentalitásához hozzátartozó, elég jó, meg az elég szép kifejezés történetét. Idetartozik még az is, hogy a bácsfeketehegyi művelődési egyesületben tevékenykedő fiatalok, és kevésbé fiatalok, szinte mindegyike ismeri az ősoktól megörökölt dicséret jelentését, és amikor valami miatt kések a fellépésük méltatásával, akkor már gyakran ők adják a számba a szót, kérdezve, hogy elég jó volt? Visszatérve a bácsfeketehegyi Fecske falulap márciusi számába készített írásom címéhez, szeretném elmondani azt, hogy nem semmi az sem, hogy falunkban, eddig a magyar választópolgárok több mint 90 százaléka feliratkozott a magyar választói névjegyzékre. Vajdaság szerte csak néhány település dicsekedhet ilyen, vagy ennél jobb eredménnyel. Az aláírásgyűjtést szervező Vajdasági Magyar Szövetség Kishegyes községi elnökeként szeretném ezúttal is megköszönni az aláírásukat adó, és az aláírásokat gyűjtő falubelieknek ezt a szerintem is elég jó teljesítményt. Bácsfeketehegyen, eddig 1980-an mondták azt, hogy igen, és 76-an mondták azt, hogy nem akarnak június elején részt venni a Magyar

Nemzeti Tanács új összetételének a megválasztásában. Amikor ezt írom, bízom abban is, hogy azok, akik eddig valamilyen ok miatt nem mondtak, meggondolják magukat, meghallják a rádióban is naponta hallható üzenetet, és elmennek a bácsfeketehegyi Helyi irodába kitölteni az úrlapot.

Én különben ma, március 2-án, kaptam meg a magyar nyelven megírt végzést arról, hogy elfogadták jelentkezésemet nemzeti közösségem választói névjegyzékére, és szintén ma hallottam, nagy megrökönyödésemre, hogy bizony a községbeli magyarok döntő többsége ebből az alkalomból cirill betűkkel megírt végzést kapott. Megérdeklődtem, és megtudtam, hogy belgrádi minisztériumi utasításra csak azoknak jár a magyar nyelven megírt végzés, akiknek a neve a magyar helyesírás szabályai szerint van bejegyezve az anyakönyvbe, a többieknek a kockabetűs írás dukál.

Itt mondom el, hogy Vajdaság minden magyar lakosának **törvény adta joga elmenni a települése anyakönyvvezetőjéhez, és az előírt illeték befizetése után kérni azt, hogy a nevét a magyar helyesírás szabályainak betartásával javítsák ki az anyakönyvben.** Ha ez megtörtént, akkor a kétnyelvű anyakönyvi kivonat alapján kiállított új típusú, személyi igazolványukba, és útlevelükbe a nevüket csak magyar nyelven tüntetik fel. Én ezt annak idején megtettem, a Fecskében írtam is róla, és most sem mondhatok mást, aki szeretné személyi okmányaiba magyar nyelven beírni a nevét az éljen ezzel a törvény adta jogával.

Eső után köpönyeg, tartja a közmondás, de holnap megpróbálom megbeszélni, hogy a még kiadásra váró több száz végzés, ha lehetséges magyar, vagy kétnyelvű nyomtatványon legyen kinyomtatva, az Új esély következő számában pedig a VMSZ Községi szervezete nevében elnézést kérünk a magyar választói névjegyzékre feliratkozott polgároktól, ezért a vétlenül, akaratunk ellenére, megtörtént otromba hibáért.

Szebb témákra térve, szeretném

elmondani azt is, hogy elég nagy öröm volt számomra, hogy sokan megjelentünk, és remélem hasznos estét töltöttünk el a Kultúrotthonban ifj. Korhecz Tamás bácsfeketehegyi könyvbemutatóján, a helybéli Kozma Lajos Könyvtár szervezésében. Dr. Korhecz tanár úr, Otthonteremtőben a szülőföldön című könyvét a helyszínen sokan megvásárolták. Remélem, hogy még többen el is olvassák, és megértik az üzenetét, hogy elsősorban rajtunk múlik az, hogy otthonunknak élhessük meg a szülőföldünket. Ehhez pedig az kell, hogy éljünk azokkal a jogokkal, amiket, többek között, dr. Korhecz Tamás miniszter úr munkájának köszönhetően szereztünk meg itt Vajdaságban, Szerbiában.

Akarjunk magyar nyelvű személyi okmányokat, magyar tannyelvű iskolát, szép magyar beszédet és írást mindennapjainkban, helyi és községi közigazgatásunkban, merjünk szembeállni azoknak a magyaroknak, és nem magyaroknak a véleményével, akik azt mondogatják, hogy ne magyarkodjunk, jobb lenne óvatosnak lennünk, hiszen jól tudjuk, hogy Szerbiában élünk.

Persze, hogy tudjuk: Szerbiába élünk. Ide születünk, vagy ide ragadtunk a határok tologatása miatt. De a jobb félni, mint megijedni örök igazsága mellett, azt is tudjuk, hogy gyáva népnek nincs hazája. Sem hazája, sem becsülete. Azzal, hogy behúzzuk fülünket – farkunkat, még nem leszünk kedvesebbek, toleránsabbak a velünk együtt élők szemében, hiszen az okos ember, bármilyen nyelven is beszél, úgy tartja, hogy aki nem becsüli saját nemzetét, az a többi is megveti.

Ha pedig már Szerbiát emlegetem, idetartozik az a ma hallott hír is, hogy Kragujevácon, **Szerbia birkózóabajnokságának első fordulóját a szabadkai Spartacus kadétsapata nyerte 42 ponttal. A 42 pontból 37 pontot kishegyesi, és bácsfeketehegyi birkózók szereztek.** Községünkben öt fiatal versenyzett Kragujevácon, és mind az öten érmmel tértek haza. Köszönet a fiatal birkózóknak, és szüleiknek, **Sebők István** edzőnek, a Kishegyes község-

beli birkózósporthoz támogató egyéneknek, szervezeteknek, és intézményeknek.

Nem semmi, mondhatnánk úgy Feketicsiesen, de ők azt is megértik, ha csak azt mondjuk, hogy elég szép volt. Elég szép volt, akárcsak annakidején Sárközi Ferenc elnöklete alatt, a Testvériség művelődési Egyesület keretében működő dalárda, színjátszó- és a néptáncsoport tagok, a monográfiát írók, a szerda estéket, és a néprajzi kiállítást szervezők munkája is. A hagyományteremtő szüreti felvonulások résztvevői, a tamburazenekarral kísért Csárdáskirálynő szereplői, és nézői, a titokzatos elmúlt idők rejtélyeit kutató, ásóval, lapáttal felszerelkezett amatőr régészek, a teraszépítésre adakozók, és a teraszt felépítő önkén-

tesek, a bálból, bálba járó szórakozni vágyó feketicsiek serege, és még sokan mások emlékeznek arra a közösségteremtő időszakra, aminek az akkori hatalomban szolgáló magyarok, és nem magyarok vetettek véget. Tisztújítást szervezett a párt, új vezetőséget kapott a kultúregyesület, amely elvégezte feladatát, sikeresen befojtotta, takaréklángra helyezte a pezsgő, de túlzottan magyar érdekelt-ségűnek tartott kultúreléteket.

Bízom abban, hogy ezek az idők ma már nem ismétlődhetnek meg. Remélem, hogy most már olyan időben élünk, amikor büntetlenül lehet magyarnak, szerbnek, montenegróinak, és bárki másnap ápolni, őrizni, és továbbadni ősei örökségét, nemzeti kultúráját, és anyanyelvét. Tenni mindezt valahogy úgy, azon az

elven, mint ahogyan az egyházak működtek, és működnek ma is ezen a tájon, hiszen a katolikus, a protestáns, vagy a pravoszláv hívők úgy részesei, és résztvevői az egyházukban folyó hitéletnek, hogy eközben a legkisebb mértékben sem zavarják egymás kapcsolatépítését közös Teremtőnkkel, és Megváltónkkal.

Tesszik, tesszük mindezt mindannyiunk, mindazok örömeire, akik ma itt Bácsfeketehegyen, nyelvre, vallásra, múltbéli örökségre való tekintet nélkül, egyaránt reménykedve, és bizakodva várják sorsunk jobbra fordulását, a szebb, emberhez méltó életet.

Pál Károly

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Úgy tűnik, idén a tavasz igencsak váratlat magára, mi pedig a szokottnál is türelmetlenebbül várjuk érkezését.

Amint az idő engedi - ami azt jelenti, hogy föld felszárad annyira, hogy a munkagépekkel rá tudjunk menni - kezdetnek befejezzük a már megkezdett kerítést, amivel a leendő kútház területét szeretnénk biztosítani. A kerítés nagy része már kész, csak néhány elem hiányzik még, amit a rossz időjárási viszonyok miatt nem tudtunk letenni.

A következő munkálat, amit el kell végeznünk a kútház kiépítése és felszerelése. Minthogy a kiméréseket már sikerült elvégeznünk az elmúlt hetekben, amint lehet, folytatjuk a földmunkákat, és magának a kútháznak a kiépítését is. A Kis Kommunál képviselőivel sikerült minden részletet egyeztetnünk az építési munkákat illetően, úgyhogy már csak a kivitelezés váratlat magára.

Ahhoz, hogy az ipari park területén biztosítani tudjuk a munkálatok zavartalan végzését, nélkülözhetetlen a Malom út rendbetétele. Ez két részből fog állni. Az út kezdeti szakasza, ahol kapcsolódik a Becsei úthoz, egy betonos réteget kap, hiszen ez a rész folyamatosan nagy terhelésnek lesz kitéve. Az út folytatása pedig törött kővel lesz használhatóbbá téve.

Az előkészületekkel kapcsolatos teendőket már befejeztük, úgyhogy már csak a szép időt várjuk és kezdődhet a munka a terepen is!

Bojtos I.

Elégedett a mezőőr

Bízva a megújulásban, - a tél elmúltával reménykedünk, hogy talán valami jó bújik elő az elolvadt hótakaró alól és talán minden, amit a fehér lepel eltakart, kicsit megváltozik-, nem lesznek ott a sáros, piszkos gondjaink, a folyamatos panaszaink. Egyre inkább vágyunk már valami jóra, valami újra, - én jó időre, jó hírre voltam már szomjas így március elején. Azt pedig még álmodni sem mertem, hogy pont a mezőőrünk szájából kapott jó hírt tudom majd Önökkel megosztani. Pedig így lett.

Az elmúlt négy hónapról kértem **Garai Pétertől** egy beszámolót, mely igen rövidre sikerült, mindjárt meglátják, hogy miért.

- A falopások, melyek az elmúlt teleken nagy gondot okoztak, az idén elmaradtak, természetesen akadt olyan, akit megfogtak, de nagyon kis számban

- a nomád juhászoknak nevezett, délről érkező, juhokat terelő juhászok sem jelentkeztek eddig a bácsfeketehegy határban. Ezek eddig minden évben megfordultak a mi határútjaink mentén 500-600 birkát terelve. Nagy

kárt okoztak ezáltal a gazdáknak, hisz a birkák körmei kirántják, kitapossák a kikelt terményt és természetesen lelelelik

- az orvvadászok is úgy tűnik eddig elkerülték a határt

- jó hír még, hogy havazáskor sem kellett senkit nyomtatékosan kérni a háza előtti járda eltakarítására.

A tavaszi munkálatok elé így kicsit elégedetten nézünk, de folyamatos munkák várnak ránk.

A közeljövőben plakátokon fogjuk hirdetni a lomtalanítási akciót, a házak előtti utcарész rendbetételét, az útszélek legyalulását, fűkaszálást stb. Fásítani fogunk az idén is, elsősorban a Verbász felé vezető főút mentén és a faluközpontot is szépítjük.

Mostanában ritkán hallottunk ennyi jót a mezőőrtől.

Hatékony munkáját nagyban segítette a lakosság, hisz a bejelentők személyét bizalmasan kezelve, a mezőőr kimegy a kért helyszínre megbizonyosodni a bejelentés tárgyáról, majd felszólítja az illetőt pl. az árok kitisztítására, az építési anyag elhordására. Pár nap múlva meg-

győződik, hogy a munka el lett-e végezve, - amennyiben nem, úgy írásban kap felszólítást a lakos, ami kötelezi a munka elvégzésére, majd egy újabb személyes ellenőrzés következik. Ha ezek után sem tett eleget a felszólításnak, akkor már viszafordíthatatlan pénzbüntetést szabnak ki rá, amelynek minimális összege 3.000,00 dinár. Ez már nem kevés pénz. És ki nem szeretne szép, tiszta, nem elhanyagolt, egészséges környezetben élni?!

Mezőőrünket természetesen továbbra is a megszokott telefonszámon lehet elérni: 064-5519473.

fekete h.

SZERENÁD Egy újabb bemutatóra készül a Soma

A színházi évad beálltával a helyi **ME Soma színtársulata** is munkába lendült és egy új színdarabot készít. Az olvasópróbákat és az alapmozgást a kultúrotthon – minden szükséges követelményt és igényt kielégítő – emeleti nagytermében tanulták és gyakorolták be, és ami rendhagyónak számít a társulat életében a kulisza is időben elkészült. A szereplő gárda is összeállt, majd a szereposztást követően nagy lendülettel és lelkesedéssel megindultak a próbák, amelyek február derekától a színházban folytatódtak. A maroknyi társulatot igen csak szorongatja a határidő, ugyanis beneveztek a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozójára, amelyen március 24-én vesznek részt Szilágyin, ám azt megelőzően szükséges legalább egyszer bemutatni a szemlére szánt darabot. A tervek szerint a társulat idehaza március 14-én, majd egy hétre rá március 21-én Topolyán mutatják be a lengyel származású **Slawomir Mrozek Szerenád** című egyfelvonásos színdarabját. A másik rendhagyó esemény, hogy a darab nem kimondottan vígjáték – amelyet a főleg az itthoni közönség már megszokott – hanem groteszk,

az ügyelő és a beugró szerepét **ifj. Kovács József** tölti be, míg a technikai vívmányok eredményeit **Szarka László** kezeli és alkalmazza a darab során, míg magát a darabot, hogy egész legyen, **Tóth H. Vera** hozta tető alá, és fáradhatatlan kitartással rendezte meg, amelybe **Hajvert Ákos** is beleszólt egy-két akkordot.

Természetesen ahhoz, hogy jó színházi előadás jöjjön létre, szükség van még a tisztelt nagyrődeműre is, hogy jelenlétével megtisztelje az előadást. Tehát **március 14-én** a Soma színtársulat vár minden érdeklődő nézőt és színházkedvelő közönséget egy kellemes Szerenádra.

Szukola Béla

PROGRAMSOROLÓ

Amikor a szerkesztő hónap végén a Fecske lapzártájáról értesít, mindig megkérdezi, lesz-e írásom ebbe a számba. Ilyenkor gyorsan bemásolok egy-két aktuális felhívást, mondván, bővebbre nincs időm. Ezúttal azonban megemlekeztem magam, és készítettem egy kivonatot (a teljesség igénye nélkül) azokból a közművelődési eseményekből, amelyek mostanában történtek vagy történnek majd. Nem csak Bácsfeketehegyen, és nem feltétlenül csak a helyeket érintve, de minden esetben a bácsfeketehegyeiek ösztönzésére. Civil kezdeményezésből.

2010. január 29-31. Versmondók Egerben

Tizenegyedik éve szervezik meg Egerben az Ötágú síp üzenete elnevezésű versmondó versenyt, amelyre Heves megyei és határon túli 7. és 8. osztályosok nevezhetnek be Erdélyből, Délvidékről, Felvidékről és Muravidékről. A vetélkedőre a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete részéről Papp Ágnes és Kancsár Larissa (Kishegyes) és Perlaki Adriána (Bácsfeketehegy) utazott el Hajvert Ákos kíséretében. A rendezvény célja a versmondás mellett a különböző régiók fiataljainak barátkozása, tapasztalataik összehangolása és Eger bemutatása. Az idei résztvevők nagy kiváltságban részesülhettek, hiszen a díjak mellett végignézhették az évtized legnagyobb havazását. Térdig érő hóban mentek el a Szépasszony-völgybe, szombat este színházba, látogatták meg másnap az egri csata színhelyét és az emlékezéshez méltóan hőcsatával idézték meg az egri hősök szellemét.

A versenyen negyvenen felsős mondott verset. Kancsár Larissa (felkészítője Hajvert Ákos) és Perlaki Adriána (felkészítője Pál Ilona) különdíjat hozott haza a találkozóról.

2010. február 8-12. Drámafutár Kishegyesen és Zomborban

A Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság a 2010-es év első felében 1.000.000. forintos támogatást nyert a Szülőföld Alap Oktatási és Szakképzési Kollégiumától a Drámafutár elnevezésű programra. Ez a kísérleti pedagógiai program egy Szerbiában ismeretlen módszer – az ún. tanítási dráma – segítségével igyekszik hozzájárulni a diákok szociális képességeinek csiszolásához, Vajdaság magyar tannyelvű iskoláiban. A módszert

Budapesten sajátította el a bácsfeketehegyi Fekete Ágnes, a Káva Kulturális Műhelyben töltött egyéves hospitálása során. A Káva, Közép-Európa egyik legelismertebb színházi nevelési társulata feladatának tekinti, hogy az általa kipróbált és hatékony módszerek a mi régiókba is eljussanak – így Fekete Ágnes egyéves gyakornoki időszaka elteltével elindulhatott a Drámafutár program, amelyben Ágnes idehaza kamatoztathatja friss tudását, a „kávások” mentorálásával. A program olyan drámaórákat kínál ingyenesen az iskoláknak, amelyek a diákokat érintő emberi, erkölcsi és társadalmi problémákról szólnak (társadalmi erőszak, identitás, kiközösítés, felelősség, bizalom...). Az adott problémát egy konkrét történeten keresztül vizsgálja, melynek a diákok aktív, cselekvő résztvevői, alakítói. A történetek szereplőit megjelenítve a gyerekek megtapasztalják a felkínált témáról való nyitott gondolkodás élményét, a probléma több szempontú vizsgálatát, megismerik egymás gondolatát, felelősséget vállalnak döntéseikért. A Drámafutár február első felében Kishegyes és Zombor diákjaihoz jutott el, és a gyerekek hálásan fogadták a közös játék lehetőségét.

2010. február 20. A Feketics Művelődési Egyesület vendégszerelése Tordán

A hagyományos Tordai napokra idén is meghívást kapott egyesületünk. A művelődési esten felléptek az egyesület szakcsoportjai, illetve iskolánk is képviselte magát. A fellépők a Kónya néptáncegyüttes, a Soma Amatőr Színtársulat, Csoma Balázs mesemondó, Kormos Irén, Szarka Ákos, Tamás Krisztina, Szombati Dorottya, Lódi Csilla, Nyírádi Sándor versmondók, és Török Noémi népdalénekes voltak, illetve az iskolások jelenetében Noémivel együtt szerepelt még Perlaki Adriána, Lódi Lenke, Tóth Erzsébet és Szarka Áron is.

2010. február 26-28. Versműhely Bácsfeketehegyen

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete idén az influenzajárvány körül kialakult helyzet miatt nem tartotta meg téli táborát. Azonban a középiskolások korú versmondók számára rendkívüli versmondó műhelyt szervezett február végén-március elején a Szülőföld Alap támogatásával. Ugyanis ez az a korosztá-

ly, aki a legnagyobb segítségre szorul a versenyekre való felkészülésben. Megérték már a komoly szövegek előadására, azonban csak legritkább esetben akadnak olyan középiskolai magyar tanárra, aki érdemben segítené tehetségük kibontakozását. A versmondók egyesülete ez alkalommal Wiegmann Alfréd budapesti tanárt, versrendezőt bízta meg a versekkel való foglalkozással, Pál Ágnes bácsfeketehegyi, Budapesten dolgozó gyógypedagógus-logopédust pedig a versmondók beszédtechnikájának javításával. A felkészítő műhely diákjai pedig Simonyi Lili, Szarka Ákos, Lódi Csilla (Bácsfeketehegy), Nemes Bence (Bácskossuthfalva), Rókus Zoltán (Óbecse), Maletaski Krisztina (Ada), Hornyik Anna (Temerin), Berze Angéla (Zenta), Petrás Ármin (Topolya) és Csőke László (Hajdújárás) voltak. Verseket válogattak, elemeztek, gyakoroltak a március-április-május folyamán esedékes vers- és prózamondó versenyekre (Anyám Fekete Rózsa, Arcok üveg mögött, Középiskolások Művészeti Vetélkedője...).

2010. február 27. Hét nap élőújság Tordán

Az élőújságok szervezésekor jól bevált módszerhez ragaszkodván a szervezők február 27-én is bácsfeketehegyi versmondót kértek tordai fellépésre. „Az áldozat” ezúttal Kormos Irén volt, akit már jól ismer a tordai közönség, és a tordai gyerekek mindig nagy örömmel várják vissza.

2010. február 27. Drámafutár Adán

Mialatt Vajdaság legjobb középiskolás versmondói a „tűziben” műfordítások után kutatnak, és Kormos Inci Tordára készül, azalatt Fekete Ágnes és jómagam Adára száguldunk. Elindult ugyanis Adán egy termékenynek ígérkező kezdeményezés: egy csapat belevaló pedagógus egyesületet alakított, melyet Kerekítőnek nevezett el, Lehoczki Gabriella óvónő elnökletével. Ezen a szombaton drámapedagógiai napot szerveztek óvónők és tanítók részére. Foglalkozást tartott Mácsai Mónika (Magyarkanizsa), és a Drámafutár program keretében Fekete Ágnes. A bemutatott drámaórákat kerekasztalbeszélgetés követte a pedagógusok aktuális problémáiról, igényeiről. Hasznos volt.

2010. március 1-5. Drámafutár Adán

Ezen a héten az adai iskola 4., 5., 6., 7. és 8. osztályos tanulóinak, összesen tíz osztálynak tartott foglalkozást Fekete Ágnes.

2010. március 5. A topolyai Mara Amatőr Színház vendégszereplése Bácsfektehegyen

A Mara társulata bemutatta Háy János A Senák című darabját. A kortárs magyar mű a hatvanas években játszódik Magyarországon, amikor munkáslétből kikapaszkodni igyekvő fővárosi agitátorok járják a vidéket. A parasztok viszont – különösen a lovait féltő Rák Jani – sehogy sem akarnak belépni. A darab a Rák család politikai kiszolgáltatottságát érzelemdúsán, a lovakhoz fűződő viszonyon keresztül mutatja be. Az előadást Kálló Béla és Hajvert Ákos rendezte.

2010. március 5-7. Versműhely Bácsfektehegyen, második rész

Ezen a hétvégén folytatódott a középiskolások felkészítése Wiegmann Alfréd és Pál Ágnes vezetésével. A tehetséggondozó programot a Szülőföld Alap támogatja.

2010. március 6. Szakmai nap gyermekszínjátszó rendezőknek

A Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság segítséget kíván nyújtani a Vajdaságban magyar nyelven működő gyermek- és diákszínjátszó csoportok vezetői részére az előadások elkészítésében. A tréning megvalósítását Hajós Zsuzsa és Sereglei András budapesti drámapedagógusokra bízta. Lapzártánkkor a rendezvény még szervezés alatt áll...

Programajánló

2010. március 13. Anyám Fekete Rózsa versmondó verseny, vajdasági selejtező Bácsfektehegyen

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és a Feketics Művelődési Egyesület hagyományaihoz híven idén is megszervezi az Anyám Fekete Rózsa Magyar Nyelvű Nemzetközi Vers- és Prózamondó Találkozó Vajdasági Elődöntőjét. A versenyzők huszadik századi művek előadásában mérik össze tehetségüket. A zsűri tagjai Magyarországról, Veresegyházról

érkeznek.

2010. március 13. Szakmai nap gyermekszínjátszó rendezőknek, második rész

A Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság konzultációs napja a Vajdaságban magyar nyelven működő gyermek- és diákszínjátszó csoportok vezetői részére.

2010. március 14. A Soma Felnőtt Amatőr Társulat bemutatója

A Soma a bácsfektehegyi színházteremben bemutatja Slawomir Mrożek Szerenád című művét. Rendező: Tóth Harangozó Vera. Az előadásról: Adott három tyúk, egy kakas és egy róka. A róka megpróbálja kicsalogatni a baromfiól lakóit. Közben muzsikál. És miközben a tyúkokkal diskurál, kiderül számunkra, hogy ez a darab mégsem egy mese. A lengyel szerző – az irodalmi groteszk kiváló képviselője –, a feje tetejére állítja a mese allegorikus rendjét. Mrożek rókája nem antropomorf állat, hanem a mesebeli állatfigura bőrébe bújt ember. A bohózat elemeket felhasználó darab a fondorlatosság és áruhasználat a nő-férfi kapcsolat pszichológiai kontextusában vizsgálja. A szerenád adó róka a zenét színleg a tyúkok „érzékeségének” felkorbácsolására használja, a csábítás valódi célja azonban más. És mégis: ebben a történetben nincsenek jók és rosszak, emberek vannak, mi vagyunk. Rendszereinket magunk építjük, könnyedén belesimulunk, elfeledve vagy tudatosan elfojtva magunkban a szabadságvágyat.

2010. március 15-19. Drámafutár Szabadkán és Pacséron

Fekete Ágnes tanítási dráma órákat visz a pacséri és szabadkai gyerekeknek.

2010. március 20. Podolszki Emléknep

Az emléknep programját Borka írásában olvashatják. Mindenkit szeretettel várunk!

2010. március 24. A Soma Szilágyin

A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XV. Találkozóját Szilágyiban rendezik meg. A március 19-28-ig tartó fesztiválon húsz előadás lesz látható. A Soma új, Mrożek-darabjával 24-én mutatkozik be.

2010. március 27.

Gyermekprogram Szilágyin

Az Amatőr Színjátszók Találkozásának keretében Gyereknepet tartanak Szilágyin. Délután Mess Attila (Szabadka), Lódi Andrea (Bácsfektehegy) és Mácsai Mónika (Magyarkanizsa) foglalkozik a gyerekekkel.

2010. március 29-31. Drámafutár Temerinben, Bácskossuthfalván és Kulán

Fekete Ágnes ismét itthon, ismét Vajdaságot járja.

2010. április 1. Drámafutár Bácsfektehegyen

Iskolánk hetedikesei vesznek részt Fekete Ágnes foglalkozásán.

2010. április 10. Arcok üveg mögött – Versfordítások Versmondó Versenye Bácsfektehegyen

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete a Feketics Művelődési Egyesülettel együttműködésben első alkalommal hirdeti meg a műfordítások vers- és prózamondó versenyét 12 éven felüli Kárpát-medencei amatőr versmondók részére. A nemzeti versenyen gyermek-, ifjúsági- és felnőtt kategóriában lehet indulni, egy benevezett művel – a világirodalmi próza és líra magyar nyelvű fordításaiból. A jelentkezési határidő: március 20. Jelentkezni és bővebb információkat kérni a következő elérhetőségeken lehet: Barta Júlia, telefonszám: +381/24/738-003. Hajvert Ákos, mobiltelefonszám: +381643050966. Villámpostacím: vmve.versmondo@gmail.com.

Kedves Olvasóink! Ezúttal ennyi fért bele a programsorolóba. A településünkön, és a községben zajló egyéb művelődési híreket Borka írásában találják. És persze, sok minden kimaradt. Kimaradtak azok a Vajdaságot járó drámaprogramok, melyeket a cikk írója munkahelyi keretek között végzett és végez (hogy mikor és mit csinált az újonnan alakult Adai Színtársulatnál, a bácsgyulafalvi amatőröknél, és a többi). Kimaradtak a művelődési egyesület márciusban esedékes báljai, és számos egyéb dolog. De talán sikerült ízelítőt adni arról, mi mindennel foglalkoznak a bácsfektehegyi kultúrotthon tájékán időnként feltűnő fiatalok.

Lódi Andrea

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

A NŐKRŐL!!!

Nem a nőnap az, ami ezt a témát aktuálissá tette, hanem az a sok, lehet hogy, sajnos hiábavaló cikk, tanulmány, törvény, az ENSZ emberjogi, diszkrimináció ellenes határozata, ami most, ebben a gazdasági válságban, még jobban aktuálissá tette azt a helyzetet, amiben a nők vannak. Ahogy viccesen mondani szoktuk, velük az élet nehéz, de nélkülük lehetetlen. Igen, lehetetlen. A viccben ezt bevalljuk, de a mindennapi életben ez már messzemenően nem így van. Otthon, a konzervatív patriarchális rendszer(ek) csökevényes maradványaiként, a férfi az úr, a mindenható. (Bocsánatot kérek azoktól, akiknél ez már, akár egy fokkal is, máshogy van.) Így lett egy kettős világ, ahol szóban mindent megteszünk a női egyenjogúságért, mint demokrata vívmányért, de gyakorlatban erről jobb nem is beszélni, hogy mennyire más a helyzet.

Jó, megvan, meg is volt, és bízunk benne, hogy meg is lesz a férfi és a nő közötti különbség az élet minden területén, de ez nem azt jelenti, hogy

a nő alsóbbrendű teremtés, mint a férfi!

A férfi szerez, gyűjt, a nő megőriz, gyarapít. Férfi véd, a nő ápol. A férfi erős, a nő gyöngéd... Mégis, csakis a kettő tesz ki egyet, ugyanúgy, mint a népi találós kérdésben, hogy két tyúk hány pár. Az mellett, hogy a nő a fajfentartó, a férfinak kellene ellátni a családját, hogy a nő fel tudja nevelni az utódokat és azután szárnyukra bocsátani őket. Ma sajnos a nőnek is e nemes feladata mellett új fő feladata pénzkeresés, így már több generáció nő fel anyja nélkül, nem a szó szorosán vett értelmében.

A nőket minden társadalomban a politikusok kérik, hogy hozzanak a világra utódokat, szüljenek, de nem biztosítanak nem csak az utódok számára biztos jelent, holnapot sem, de azoknak sem, akiket bombáznak kéréseikkel a nép nevében. A nők nem az anyja szerepétől félnek, ha nem vállalnak gyereke(ke)t, hanem a meg nem született gyermek jövőjét nem látják biztosítottak.

Régebben, azokban a rabszolgakortól a szocializmusig kiátkozott rend-

szerekben, a nőnek, ha nem is volt társadalmi tisztelete, de védelme, mint anyának, munkást és harcost szülőknek, mindig volt. Ma, ahogy próbálkozunk a felelősségek alól kibújni, a demokráciában, sajnos a nő elveszítette azt a pozícióját is, ami eddig volt, a nagy szabadságban annyira szabad, hogy még nem is kell, hogy nő legyen.

Miért kesergek?

Sajnos nálunk több munkahely szűnt meg, mint létesült, így nagyon sokan munkanélküliek lettek, nem csak családfenntartók, de nők és fiatalok, kikkel a meglevő munkaadók nagyon sokszor „kibabrálnak”, mivel, hogy sok az eszkimó, kevés a bálna, vagyis, ha nem tetszik a munka, vagy a fizetés, helyedre tíz között is válógathatnak. Ebben a helyzetben a nők azok, akik a semmiből tesznek valamit az asztalra, megoldják a család minden baját, a mindent feladó, néha az alkoholizmusba menekülő férfi mellett.

Ne csak március 8 legyen a nők napja, inkább ez ne, de az év összes többi napja igen. Ne nézzük le, ne alázzuk meg, Uram bocsásd meg, ne verjük őket, a NŐK a teremtés koronái, jegyezzük meg már végleg. Ha sikerül ebben a témakörben rendet tennünk, legalább a saját fejünkben, szívünkben, talán elindulhatunk, a hön áhított demokratikus, igazságos, biztos, békességes jövő felé.

Bíró Csaba

PÁLYÁZATFIGYELŐ

Szülőföldön magyarul

Kiíró intézmény: CMH

Beadási határidő: 2010. március 31.

Pályázók köre:

1. oktatási- nevelési, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatásban részesülhet az a pályázat benyújtásáig 18. életévét be nem töltött kiskorú, aki a Szerbiában működő oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányait magyar nyelven folytatja (általános és középiskola); valamint az, aki magyar nyelvű anyanyelvápolásban részesül (ami nem azonos a fakultatív környezetnyelv tanulással), mivel lakóhelyéhez tartozó oktatási intézményben nincs magyar nyelvű tagozat;

2. hallgatói támogatásban részesülhet az a hallgató, aki Szerbiában működő felsőoktatási intézményben tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatja.

Összefoglaló:

tartásában kiskorú gyermek(ek)et nevelő szülő, amennyiben a kiskorú gyermek Szerbiában alap- vagy középfokú oktatási intézménybe jár és magyar nyelven tanul (anyanyelvápoló oktatásban résztvevők pályázatait iskolánkénti egyéni elbírálásban részesülnek); **HALLGATÓI TÁMOGATÁS** Hallgatónként 2.800 Ft-nak megfelelő dinár összegű hallgatói támogatásban részesülhet az a hallgató, aki Szerbiában működő felsőoktatási intézményben tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatja.

Bővebb információ: www.cmh.org.rs

Szubvenció új munkahelyek létesítésére

Kiíró intézmény: Nemzeti foglalkoztatási szolgálat

Beadási határidő: 2010. november 30.

Elnyerhető támogatás: Egy új

A támogatás összege munkahelyenként a község fejlettségétől függően 80.000-160.000 dinár. Előnyt élveznek a fejletlen községekben tevékenykedő munkaadók, valamint azon munkaadók, akik hátrányos helyzetű munkanélkülieket foglalkoztatnak. A támogatásban részesülő munkaadók kötelesek legalább két évig foglalkoztatni a munkanélküli személyt.

Bővebb információ: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
www.nsz.sr.gov.yu

Szubvenció munkanélküliek önfoglalkoztatására

Kiíró intézmény: Nemzeti foglalkoztatási szolgálat

Beadási határidő: 2010. november 30.

Elnyerhető támogatás: vissza nem térítendő 160.000,00 dinár

Összefoglaló:

A szubvenciót munkanélküliek

PROWAG
Fejlesztési alap
PÁLYÁZATOK

A Prowag csapata.
Pályázatfigyelés, Tanácsadás,
Pályázatírás, Üzleti tervek
készítése, telefon: 024/731-424,
e-mail: prowag@gmail.com

OKTATÁSI - NEVELÉSI TÁMOGATÁS

- Gyermekenként 20.000 Ft-nak megfelelő dinár összegű nevelési-oktatási támogatásban részesülhet a saját háztartásában kiskorú gyermeke(ke)t nevelő szülő/nevelő szülő minden olyan kiskorú gyermeke után, aki Szerbiában alap- vagy középfokú oktatási intézménybe jár és magyar nyelven tanul (anyanyelvápoló oktatásban résztvevők pályázatait iskolánkénti egyéni elbírálásban részesülnek);

TANKÖNYV- ÉS TANESZKÖZ TÁMOGATÁS - Gyermekenként 2.400 Ft-nak megfelelő dinár összegű tankönyv- és taneszköz támogatásban részesülhet a saját ház-

munkahelyre:

- 160.000 dinár a legfejletlenebb községekben

- 130.000 dinár a fejletlen községekben

- 80.000 dinár az egyéb községekben

Pályázók köre: Bármilyen munkaadók, kivéve az állami és társadalmi szervezeteket, a kereskedelem, elsődleges mezőgazdasági termelés, pénzügyi közvetítés, taxi szolgáltatás, szerencsejátékok, váltóirodák területén tevékenykedő munkaadókat

Összefoglaló:

A szubvencióra azok a munkaadók jogosultak, akik új munkahelyeket létesítenek munkanélküliek számára.

igényelhetik önfoglalkoztatásra, azaz saját vállalkozás beindítására. Kivételt képeznek az alábbi tevékenységek: kereskedelem, elsődleges mezőgazdasági termelés, pénzügyi közvetítés, taxi szolgáltatás, szerencsejátékok, váltóirodák. A pályázónak szükséges elvégezni a Nemzeti foglalkoztatási szolgálat vállalkozásfejlesztési képzését. A pályázat az előlátott keretösszeg szétosztásáig tart nyitva.

Bővebb információ: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
www.nsz.sr.gov.yu

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

ŐSZINTÉN A VÉRNYOMÁSRÓL

IV. rész

A mi környezetünkben talán a leggyakoribb kérdés a „mit ehetek, mit ihatok?” Megkísérlem a tömör választ a legújabb orvosi javaslatok alapján. A só szerepe igencsak nagy változáson esett át a mai időkben. Mérvadó orvosi kísérletek tanúsítják, „egy csipet só nem bűn” Sőtlan étellel etetni egy idős személyt, s emellett visszatartani a kíváncsi napi folyadékmennyiségtől, ma már orvosilag elítélendő, a kiszáradásnak tesszük ki betegünket. A napi adag 4-7 gramm lehet. A dohányfüstben lévő nikotin érszűkítő hatása miatt emeli a vérnyomást. Az alkohol kis mennyiségben például napi 1-2 dl bor fogyasztása nem emeli, de nagy mennyiségben – elsősorban a megnövekedett folyadékbevitel miatt – azonnal fokozza vérnyomásunkat. Tömény alkoholból a napi 0,4 dl, a sörből 5 dl a megengedett. A fekete kávé óvatos használata -1-2 csésze napjában- általában nem befolyásolja, előfordulhat azonban, hogy valakinek a szervezete fokozottan reagál a kávéra, ezért ajánlom ellenőrizni esetenként a vérnyomást kávéivás előtt és után. Az egy-két csészénél nagyobb mennyiség mindenképpen egészségtelen. A pihenés, jó alvás hiánya és a stressz, szintén növeli vérnyomásunkat. Voltaképpen, ami táplálkozásunkat illeti, nem kell sokban eltérni a megszokottól, azzal a feltétellel, hogy azzal tartani tudjuk az ideált akár megközelítő testsú-

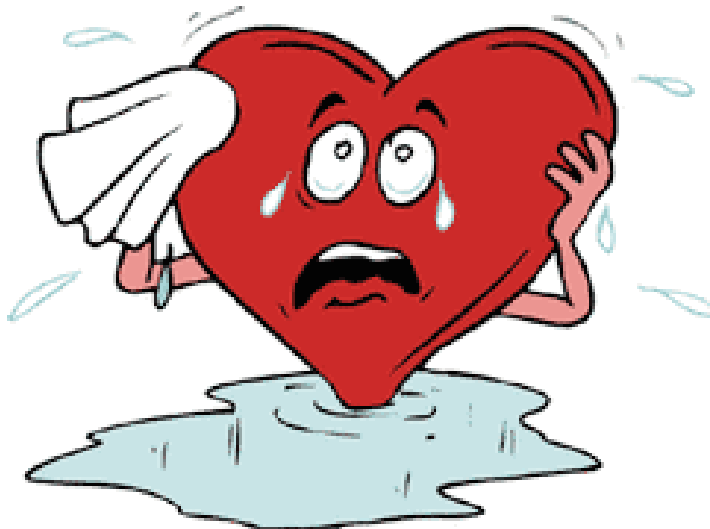
lyunkat.

Röviden összefoglalom a tanácsokat: hagyjuk abba a dohányzást, ne sózzuk utána az ételt, szabadidőnkben mozogjunk legalább 30 percet háromszor hetente, szabaduljunk meg a nyomasztó gondolatoktól, rendszeresen ellenőrizzük vérnyomásunkat, szedjük pontosan az előírt gyógyszert.

Nagyon fontos tudnunk, hogy a magas vérnyomásban szenvedő betegek jelentős része semmilyen panaszt nem érez, még akkor sem, mikor már az egyes szerveket az emelkedett vérnyomás jelentősen

károsította, emiatt csak mellékesen említtem a lehető panaszokat: fejfájás, látászavar, orrvérzés, szédülés, mellkasi fájdalom és nehéz légzés fizikai megerőltetésnél, aluszékonyság, éjszakai horkolás.

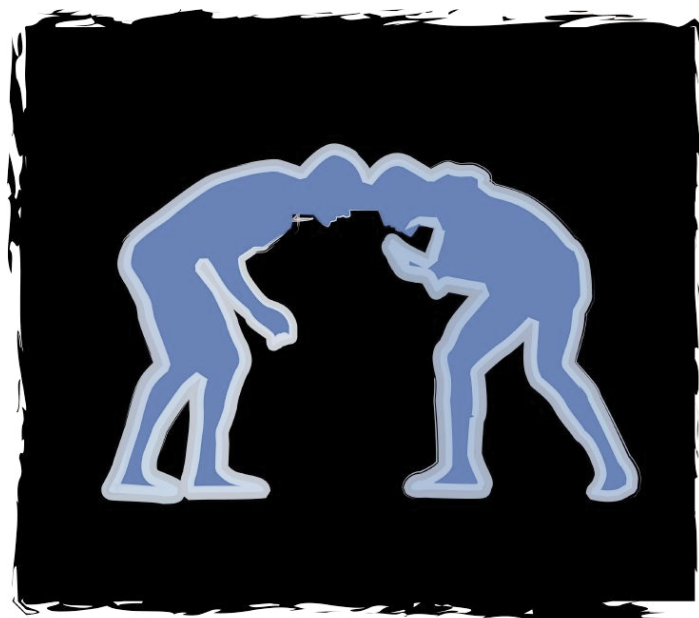
A nem kezelt, vagy nem megfelelő módon kezelt vérnyomás minden esetben szövődményekkel jár, aminek korai következménye az agyvérzés és a szívinfarktus, az idült, később beérő következményei közül pedig említeni kell az egyéb szívbetegségeket, az agyi károsodást, veseelégtelenséget, érszűkület okozta szervelhalást és a vaksáig fokozódó szemtüneteket. Fontos tudnunk, hogy az agyvérzéses betegnél döntő fontosságú a korhízi beavatkozás az első három órában. Hogy kinél jelentkezik a korai, és kinél a kései szövődmény, nem megjósolható, egyedei sajátságoktól függ csupán. Az előbbieket bekövetkezésének kizárását céloztuk meg eddigi írásunkkal és az önök közreműködésének reményével. (következnek a gyógyítás lehetőségei)

Dr.Kerekes József
az intenzív terápia ny. főorvosa

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

MI LETTÜNK A MUMUSOK

Ki gondolta volna pár évvel ezelőtt, amikor beindult a birkózás, hogy nálunk ez a sport, sikeres lesz? Nem hiszem, hogy a lelkes kezdeményezőkön kívül, akárki más. Azóta sok víz lefolyt már a Barán, a fiúk szorgalmasan edzettek, meg is jöttek az első érmek. Továbbra sem hittünk a csodába, mivel tudjuk, egy csoda sem tart sokáig. Tévedtünk. A már kadettokká nőtt fiúk mellett, mint, Kuntics Flóri, Fehér Alen, Tüskei Joci, Tót Andi, Benedek Balázs, Fullajter István, Gulics és Sárándi fivérek, akik közül, majdnem mindannyian továbbra is a sport mellett maradtak, új generáció nőtt fel a „kicsikből”, akik most mutatják meg mit tanultak Sebők István edzőtől, szorgalmas kitartó munkájukkal.

A nagyok nélkül ez a társaság is megmutatta, hogy ki a legény a szőnyegen, méghozzá Kragujevácon, egy országos versenyen, honnan hat éremmel tértek haza.

KUNTICS Lehel	54 kg-ban	arany
FEHÉR Áron	33 kg-ban	arany
GELLÁNYI Leonszió	30 kg- ban	arany
GARAI Balázs	61 kg- ban	ezüst
TÓT Martin	30 kg- ban	bronz
BEREC Nino	43 kg- ban	bronz

Evvel azért még nem állt le az élet, mivel a tornaterem, kedden és pénteken mindig tele van az újabb sikerre éhes kisebb gyerekek hadával.

Fiúk, a nagy hagyományú csapatok mellett most már ti vagytok azok, akikkel nem szívesen versenyeznek a többiek, mert, hát ti vagytok az ügyesebbek.

Csak így tovább!

LABDARÚGÁS

Beszámoltunk róla hogy, a csapat szorgalmasan készül a tavaszi idényre. Két barátságos előkészítő meccset játszottak, a Dobro Poljeiaktól kikaptak 0:1-re, de a Szenttamásiakat legyőzték 2:1-re. Sok sikert a továbbiakban.

A községi támogatás sajnos a válság miatt megcsappant, de a Helyi Közösség továbbra is korrektan, a csapat mellett áll.

TEKE

Sajnos az őszi bravúr nem sikerült Kljajicevo ellen, de ennek a fő oka, hogy versenyzőink még mindig Verbászon edzenek, (igaz lassan már betonozzák az új pálya alapját) sajnos saját zsebből, de így is szép, hogy ezt a tradicionális, nem korfüggő sportot újraélesztik itthon.

SABÁCI EMLÉKEK

Az egykori (vagy 60 évvel ez előtti) Sabácra való utazásaim nem tartoztak az egyszerű "kéjutazások" közé. Különösen nem nekem Szeghegyről, Szikicsről azaz Lovtyenacról, mert így hívják, még ma is a vasútállomást. Ennek az a magyarázata, hogy az "okos és bölcs" őseink Bácsfeketehegyen elutasították, hogy a vasút a falunkhoz közel épüljön. Ugyanezt tették a szomszéd falubeli svábok is, attól való félelmükben, hogy a gőzmozdony felgyújthatja búzájukat-gabonáikat, meg az Isten tudja még milyen károkat, okozhat. Azt is felvetették, hogy eltaposhatja a kisgyerekeket, ha a vasút közelében játszanak. Valószínűleg volt még sok más "nyomós" ok is, mert a vasút végül körülbelül 5-6 kilométerre épült Feketehegyől. Lovtyenához valamivel közelebb került a vasútállomás, sőt, kövesút is épült a vasútállomás és a falu között.

A harmincas évek végén, de a negyvenes években is még autóbusz járat könnyítette meg az utazást a faluk és a vasútállomás között. A gyors járatú motorosvonat, az <<Árpád>> is megállt a mi állomásunkon, minden reggel és délután az akkori menetrend szerint, ami 1941-től 1944-ig volt érvényben. Természetesen nem a közönséges, halandó utasok kedvéért, hanem nagytiszteletű püspök urunknak - Ágoston Sándornak köszönve. Ugyanis, a püspök úr országházi képviselő volt, és ennek a tisztségnek köszönve állt meg az <<Árpád>>!

Bezzeg, mire én elkezdtem utazgatni a gimnáziumba Szabadkára, már nem létezett autóbusz járat a vasútállomásra. Vagy ha volt is, nagyon rendetlenül járt, nem ment ki minden vonathoz. Ilyen körülmények között, leginkább a villanytelep szürke lipicai paripája által "röpített" fiáker volt legkényelmesebb szállítóeszköz. Rendszeresen, jól meg voltam pakolva csomagokkal - természetesen, ha hazulról utaztam, mert a hazai pótkájának, sokáig kellett tartania. Volt azokban a csomagokban "disznóság" bőven: hurka, kolbász, tepertő (töpörttyű), és a legkedvesebb, legtovább tartó szalonna. A pogácsa és a "linzer" is ott lapultak a kofferom fenekén, meg hát a tiszta fehérnemű. Az utóbbit, csak Édesanyám tudta úgy kimosni, hogy vakító fehér lett minden darabja. Az internátusunkban

is volt fehérnemű mosás, de a mosónők, a "veserkák" akkor még nem rendelkeztek mosógéppel. Kézzel dörgölték háziszappannal az ingeinket, gatyáinkat, amitől azok, persze megsárgultak. Emlékszem, ezüstnitrátos-lápiszos ceruzával, a sorszámainkkal láttuk el a kimosandó fehérneműinket. Az így megjegyezett fehérneműjét mindenki megtalálhatta, felismerhette. Tehát, jól megpakolva érkeztem a vasútállomásra. Itt kezdődött a szerencse kivárása, jön-e vonat, és ha jön mikor? A menetrendet a "gőzös" soha nem tartotta be. Jó, ha volt annyi fűtőanyaga, amennyivel végigfutotta az aznapi járatát. Minden alkalommal, mire hozzánk ért a vonat, fűtőkben lógtak róla az utasok, még a lépcsőkön is kapaszkodtak. Nekem és a "Kurschmied" (gyógykovács)

komámnak fel kellett kapaszkodnunk minden áron, mert ki tudja, mikor jön a következő vonat?! Vigasztaló tudat volt számunkra, hogy majd a következő állomáson, Verbászon sokan leszállnak a vonatról, lesz hely számunkra, talán még a vagon belsejében is! Ha bejutottunk, ott fogadott bennünket a "szag orgia": a fenghagymától kezdve, a késsel vágható dohány-cigarettá füstig. De voltak ott identifikálatlan szagok is, számomra kész gyötrelem! A nemdohányzó szakasz a vonaton akkor még ismeretlen volt. Mi is azzal kezdtük fokozni az "élvezeteket", hogy előkörtöttük saját "dózninkat", jó hazai kapadohánnyal megtömve, abból csavartuk-pedertük a szép szálasra vágott dohányunkat WC papírba, netán rendes cigarettapapírba a füstölni valókat. Nagy ünnep volt, ha kész cigarettára, trafikra gyűjthattunk rá. Ilyen élvezetesen utaztunk Újvidéken keresztül, Indjiáig, vagy Stara Pazováig. Azért mentünk egy állomással tovább a belgrádi vonat elé, mert Indjián rendszerint akkora volt a tömeg, hogy felszálláskor közelharcot vívtunk minden centiméterért. Ezért már itthon Pazováig vettük a menetjegyünket, bár bevalom, többször vettük jegyeinket Indjiáig, mondván, ha megfog a kalauz, legfeljebb leszállít következő állomáson, Pazován. Nekünk az is jó! Itt át kellett szállnunk a Belgrád felől jövő vonatra, és ha szerencsénk volt, a közvetlen Sabácig közlekedő vagonban utazhattunk. Am előfordult

nem egyszer, hogy a Zágrábba menő vonatra kapaszkodtunk fel, mert ott találtunk helyet és Indjián keresztül Rumáig utaztunk, ahol ismét át kellett szállnunk a Sabác felé menő vonatra. Néha megúsztuk egy átszállással, de ha kettőre sikerült, azon sem keseregtünk! Minden esetre, Rumáról már csak Jarak, Hrtlovci (Herkóca), Nikinci (Nyékénce), Platićevo és Klenak következtek és máris átkeltünk a Száva folyón, Sabácra érkeztünk. Azt még illik tudni, hogy a sabáci vasútállomás a város egyik szélén van, a mi iskolánk, internátusunk, pedig a város másik szélén volt. Ezt a távolságot, a sok nehéz csomaggal meg lehet oldani gyalog is, főleg, ha út közben az átszállásokra várva valamelyik állomás restijében sikerült feltölteni magunkat kellő mennyiségű alkohollal. Kellett is nekünk sok! Egy-két pohár klekovaca-tól már "nagy-mellényűek" lettünk! Egyszer, emlékszem, megesett az a szégyen, hogy az utolsó vagon peronján állva kipisiltunk a nagy sötét éjszakába. Pechünkre, a vonat befutott valamelyik állomásra és sikerült lepisilnünk az ott álló vasutast-forgalmaztát. Ilyesmit mi nem akartunk! Sajnos így sikerült, szégyelltem is, sajnáltam is, de mit tehattunk, az eset megesett. A tettünk híre elébünk futott, valószínűleg táviratilag, (akkor még nem volt telefon vasútállomásokon), így a következő vasútállomáson jött a kalauz (jegykezelő) rendőrrel és valatásra fogtak bennünket. A rendőr igazoltatott bennünket és mi nagy hévvel magyaráztuk: igen voltak itt velünk valamilyen rendetlenkedők, ők pisiltek, de azok már leszálltak a vonatról. Megmagyaráztuk az esetet, és közösen háborogtunk, szidtuk "pisilő" utasokat. Megérkeztünk Sabácra.

Folyt. Köv.
Molnár Károly

LÉLEK SZÁRNYÁN

A KÖZÖSSÉG MEGTARTÓ EREJE

„...Íme mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az atyafiak! Mint a drága olaj a fejen, amely aláfol a szakállon, az Áron szakállán; amely lefoly könnyű prémjére; Mint a Hermon harmatja, amely leszáll Sion hegyeire. Csak oda küld áldást az Úr és életet örökké.” Zsolt 133; 1-3

„A közösség megtartó ereje” címmel tartották meg február második hetében Bácskossuthfalván-Ómoravicán a szokásos evangelizációs hetet. Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy minden este másik lelkipásztor fejtette ki ijei gondolatait a megadott témára. Úgy érzem, hogy ez egy nagyon időszerű kérdés, így az ott elhangzott gondolataimat szeretném most kivonatoltan megosztani olvasóinkkal.

Azoknak, akik az ezredfordulóra megjósolták, hogy kihál a közösségi tudat az emberekből, csak részben lett igazuk. Bekövetkezik az elmagányosodás, individualizálódás stb. Felbomlanak úgy a nagyobb, mint a kisebb közösségek. Kialakulnak a magányos és egyéni érdekeket szolgáló életutak, az egyéni célokat szolgáló ilyen-olyan törekvések. Ez a folyamat meglehetősen kellemetlenül érinti a mi közösséghez szokott magyar népet.

Függetlenül ettől a folyamattól a közösségi lét nem szűnik meg, mert közösségek mindig is voltak és lesznek is. Az elmagányosodott ember, az egyéni célokat megutáló ember végül közösségre vágyik. Így egyértelművé válik, hogy ebben a jelenségben - attól függetlenül, hogy azt mondjuk, hogy elegyéniesül a társadalmunk, az egyházunk, a családjunk, mégis vannak és lesznek is közösségek. Ezen a ponton fontos megemlítenünk, hogy egyáltalán nem mindegy, hogy a közösségbe vágyó ember milyen közösségbe szerveződik vagy lép be. Ezen a téren a kínálat és kísértés is nagy.

A Biblia korának társadalmában is felfedezhetjük a kisebb-nagyobb csoportosulásokat. Ott voltak a farizeusok, az írástudók, a vámszedők, a különböző társadalmi érdekeltségeket képviselő csoportosulások. Ma is léteznek ilyen-olyan közösségek. Ahogyan a múltban sem volt mindegy, hogy ki milyen közösségnek a tagja, ugyanúgy ma sem mindegy, hogy ki melyik csoportosulásnak lesz a tagja. Ma is léteznek politikai csoportosulások, értelmiségi beállítottságú kulturális közösségek, gaz-

dasági csoportosulások stb. A mai társadalomnak is megvannak a maga farizeusai, vámszedői, akik uralják a szellemi életet, a pénzt, a gazdasági életet. Léteznek aztán bűnszövetkezetek, kábítószeresek stb. Valahol a hagyományos közösségi formát felváltja az elmagányosodás, és ezzel egy időben létrejönnek illetve szaporodnak a társadalomra káros bűnközösségek.

Itt a 133. zsoltár egy egészen más fajta közösségről beszél. Ez a közösség függetlenül mindenféle világjelenségtől, modern társadalmi betegségtől - az atyafiak közössége, akiket Isten ígéje tart össze, akik a templomban gyűlnek össze. Ők azok, akik egy akaratból, egy szívvel, egy lélekkel az ige tiszta vizét óhajtják inni, ebből akarják enyhíteni a szomjúságukat. Erről a közösségről mondja a zsoltár: „Íme mily jó és gyönyörűséges...” Ezt a közösséget az Isten onnan felülről jónak és gyönyörűségesnek látja. Ebből azt a következtetést is levonhatjuk, hogy Isten minden más negatív közösséget, a különböző aljas gazdasági érdekeket kiszolgáló közösségeket onnan fentről rossznak látja. Jónak és gyönyörűségesnek csak az ige körül csoportosuló emberek közösségét minősíti.

Magyar népünkről és református egyházunkról azt tartják, hogy traditionalista, azaz őrzi a hagyományokat. Vidékünkön még úgyamennyire élők a családi, egyházi és faluhagyományok. Igaz ez a megállapítás nagyobb mértékben vonatkozik erdélyi magyar testvéreinkre, mint ránk.

Erről a közösségről nemcsak az mondja el Istennnek ígéje, hogy jó és gyönyörűséges, hanem azt is elmondja, hogy ez olyan, mint a drága olaj a fejen, amely aláfol a szakállon, az Áron szakállán, mely lefoly könnyű prémjére. Az olaj a korabeli társadalomban tisztító és frissítőszer valamint gyógyszer is volt. Ha időszerűen szeretnénk értelmezni a Szentírás üzenetét, akkor elmondhatjuk, hogy a közösség gyógyít, tisztít, erősít, az Istenhez való tartozás jele, a szentségnek a jele.

A mai egyháznak sincs más megoldási lehetősége, gyógyulási lehetősége, mint az atyafiúi közösség. Ez a közösség kell, hogy megtisztítsa társadalmunkat is, pesszimista sokszor kiégett fiataljainkat meggyógyítsa, középkorú és az idősebb nemzedékhez tartozó gyülekezeti tagjainkat felfrissítsen, meggyógyítson minden sebet, minden káros mai modern társadalmi betegséget, amelyek valósággal fojtogatják létünket, mindennapjainkat, civilizációnkat, kultúránkat. Ezen felül az atyafiúi közösség kifejezője kell, hogy legyen annak, hogy mi valamennyien az Istenhez tartozunk. Nem vagyunk gazdátlan nép. Ha kisebbségben is élünk, ha sokszor úgy érezzük, hogy a társadalom perifériájára szorítottan élünk is, olyan nép vagyunk, amelyek gazdája az Úr.

Azzal fejeződik be ez a rövid zsoltár, hogy csak oda küld áldást az Úr és életet örökké. Sokszor fájdalmasan érint bennünket, amikor azt halljuk az emberektől, híveinktől, hogy az Isten majd mindent megbocsát. Majd elrendezzük valahogy a jó Istennel bűneinket. Még van rá idő. Nagyon hamis ez a beállítottság. Önmagunkat csaljuk meg ezekkel a gondolatokkal. A Biblia itt is világosan mondja, hogy csak oda küld áldást és életet, ahol az atyafiak közössége él. Csak oda küld, máshová nem. Isten szerinti áldás és élet csak az atyafiúi közösségben van.

Adja Isten, hogy ilyen közösség legyünk mindannyian. Olyan atyafiúi közösség, amelyikben mennyei áldás van, amelyiket onnan fentről jónak és gyönyörűségesnek, drágának és kedvesnek lát a mi mennyei Atyánk. Magunk dönthetjük el, hogy melyik közösség része szeretnénk lenni. Isten ígéje utat mutat számunkra és segít a helyes út megtalálásában, Pál apostol azt mondja: „Mindent megpróbáljátok; ami jó, azt megtartsátok! Mindentől, ami gonosznak látszik őrizzétek! (I Thessz 5, 21-11).

Orosz Attila
ref. lelkipásztor

****MIT, MIVEL?***

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

ŐFELSÉGE, A DARÁLT HÚS

Mivel az ember nem tud magának megfelelő fehérjéket előállítani növényi táplálékból, így ezt állati eredetű nyersanyagból, főleg a húsból pótolja.

Húst különböző módon, sütve, főzve, de néha, mint az őseink nyersen is fogyasztunk.

A mai elcivilizálódott, elkényelmesedett ember, akinek nincs már semmire sem ideje, sem kedve, de ereje sem, így a kulturált táplálkozás helyett, csak bekap valamit, amit csak nyelni kell, ami legtöbbször darált húsból készült.

Régen a darált, apróra darabolt hús az előkelő rétegek kiváltsága volt, mert a daráló gépek hiányában hosszás, nehézkes munka volt a hús aprítása, nem úgy, mint ma.

Ma sajnos, ismeretlen eladónál, már nem is merünk darált húst venni, mert, hát mi mindent is darált bele az a mester. A darált hús fogyasztási kultúrája az oszmán hódításokkal jött vidékünkre, majd hódította meg a világot. Igen a rostélyos, pontosabban a csevapcsicsa, aminek a mai keleti változata a kebab, a pljeskavica, hős utódjaival a különböző burgerekkel, miknek a mi változatunk a fasírozott, vagy a stefániaszelet. Az orosz és bolgár testvérük, pedig a saslik. Azt hisszük, hogy a miénk a kolbász, a szalámi, a kulen, igen az, de csak a paprikával készült változatai.

Ez még nem minden, hol van még a töltött káposzta, paprika, tök, karfiol, a különböző muszakák, húsos felfújtak lazagnak, spagetti öntetek...

Meg kell említeni, hogy régebben főleg a birka, majd a marhahús volt divatban, majd később kezdett dominálni a sertés. Ma már darált baromfihúst is lehet kapni.

A jó balkáni rostélyosok titka, hogy kevert húsból készülnek, bosnyák területeken kihagyva a sertéshúst.

Szek.

Csevapcsicsa

Hozzávalók: 1 kg üszőhús (panflek), 300 gr birkahús (panflek), só, bors,

Az említett húst, ami lehet a bordáról is, fel-daraboljuk, mint a gulyáshoz, megsózzuk, összekeverjük, majd ruhába takarva hideg helyen éjjelre állni hagyjuk. Reggel aprólukú húsdarálólal megdaráljuk, majd hozzáadunk egy pohár sós ásványvizet, majd egy zacskó őrölt borssal összedolgozzuk. Ezt letakarva nedves ruhával estig pihenni hagyjuk. Csak ezután készíthetjük el a kis rudacskákat. A csevaphoz, jó ha van egy kinyomó, a tyufticákat simán kézzel mintázzuk. Ezután parázs fölé tett rostéllyra tesszük, majd állandó mozgatás mellett megsütjük, hogy a közepe még piros maradjon. (a tyufticák délszerbiában honosok)

Leskovac-i csevap

Azt mondják, hogy a leskovaciak meggazdagították a csevapot, de tulajdonképpen mi egyszerűsítettük le és tettük szegényebbé.

Ez az ingyencség ugyanúgy készül, mint az egy szerű csevap, csak, hogy a húshoz hozzáadnak még, vereshagymát, fokhagymát, fűszer paprikát, és aki erősebben szereti zúzott erős paprikát.

A pljeskavica is így készül, csak, hogy azt lepényformára csinálják, és higgyék el, jobb, mint a hamburger.

Jó étvágyat.

AZ ÖNÖK RECEPTJEI

MAGVAS RUDAK

Hozzávalók:

10 dkg sótlan kikiriki
10 dkg szezám vagy lenmag
10 dkg napraforgó
2 dcl olaj
2 dcl fehérbor
1 sütőpor
1 margarin
2 kk só
80 dkg liszt

Összedolgozni a hozzávalókat, kinyújtani fél cm vastagságra és rudakat, vagy különböző formákat szaggatni belőle. A tetejét lekenni egy felvert tojással, megszórhatjuk reszelt sajttal is. Sütőpapírral bélelt tepsiben sütni 180 fokon (szép aranybarnára) 20-30 percig.

Jó étvágyat!

KERTI TÖRPE

EHETŐ VIRÁGOK

II. rész

Előző számunkban már szó volt az ehető virágokról, most folytatása következik.

Cickafark (*Achillea millefolium*)

Gazdagon virágzó, szinte mindenhol előforduló gyomnövény, fehér, néha rózsaszínű virágokkal. Zsenge, fiatal borsra emlékeztető ízű levelei kis mennyiségben saláták ízesítésére szolgálnak. Száráról letépkedett kicsiny virágait erőteljes zamatok miatt csupán kis mennyiségben használjuk. 8-10 virágocskát egy-egy porcióban éppen megfelelő! Várandós kismamák a cickafark fogyasztásával ne kísérletezzenek!

Citromfű (*Melissa officinalis*)

A smaragd zöld növény nevéhez hűen kellemes citromízt ad az ételeknek, a

belőle készült már-már UV-zöld színű tea pedig nemcsak szemet gyönyörködtető, hanem idegnyugtató és altató hatású. Termeszthetjük cserépben, balkonládában vagy a kertben.

Már az ókori görögök és rómaiak is ismerték ezt az Európában őshonos, különlegesen finom, élő fűszernövényt, amelyet nemcsak ételízesítőként, de dekorációként is használhatunk, sőt, teaként is fogyaszthatjuk. Fáradtság ellen a legjobban fürdővízbe téve használhatjuk, relaxáló hatása így percek alatt belül érvényesül, ráadásul puhává, illatossá teszi a bőrt.

Csalán (*Urtica dioica*)

A mindenhol elterjedt gyomnövény egészét csalánszőr borítja, melynek

érintése heves viszketést, égő fájdalmat okoz. Ne riadjunk vissza: gyűjtjük kesztyűvel! Ezután, ha néhány órán át állni hagyjuk vagy meleg vízbe áztatjuk, elveszti csípősségét, így szabad kézzel is hozzányúlhatunk. A zenge csalánlevél gazdag vitaminforrás, kitűnő főzeléket, levest

főzhetünk belőle. Vastartalmú teája vérszegényeknek erősítőszerként ajánlott. Tipp húsvétra: Klorofiltől zöld forrázatával pedig tojást is festhetünk.

Dália (*Dahlia* sp.)

Kertünk őszi díszei a fagyokig nyíló tarka dáliaik. Édeskés, színes szirmai, az apróbb virágok pedig egészben is szépen díszítik a salátákat. Gumója a burgonyához hasonlóan megsütve igazi csemege.

Gyümölcsfa virágok

A különböző gyümölcsfák virágait mind használhatjuk, elsősorban sütemények, desszertek díszítésére. Figyeljük meg az árnyalatnyi, ízbeli különbségeket!

X IRODALOM KULTÚRA SZÍNHÁZ

Mivel idén van Bolyai Farkas születésének 235. évfordulója és Bolyai János halálának 150. évfordulója, február 10-én könyvtárunkban megemlékeztünk róluk. Életüket, munkásságukat **Kórizs Kiss Júlia** középiskolai matematikatanár mutatta be, Kasza Nikoletta és Lénárd Valentina közreműködésével. A matematika érdekességeire épülő feladatsor legügyesebb megfektői Garai Tibor, Józsa Mónika és Lódi Zoltán voltak. Őket a tanárño jegyzettömbbel és golyóstollal jutalmazta meg.

Február 24-én 17 órától, a bácsfeketehegyi Kozma Lajos Könyvtárban, dr. Magyar Lóránt, orvos-mentálhigiénés lelkigondozó

Könyvtár és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet szervezésében a zentai Mécsvirág együttes **„IDŐTLEN ÉNEK”** című ünnepi műsorát mutatta be, amely Fehér Ferenc költő halálának 20. évfordulójára készült. Közreműködött Krnács Erika előadóművész, valamint Hajnal Anna, Mészáros Krisztina és Zsoldos Ervin versenklő. A műsorban elhangzó Fehér Ferenc-versek: Vándorúton, Bácskai tájkép, Eljöttél hozzánk, Apám citerája, Ének a Tiszáról / részlet, Zentai hajnal, Költő utcai mérlegen, Nyelv és varázs, Szeresettek jobban, Tisza-parti vallomások, Novemberi elégia, Éjjel a Vágóhíd-soron, Eltitkolt vers, Álom a dűlőutak

lett Bencze Gábor hamarosan tapasztalja, hogy az égből a földre pottyant. A város polgármestereként kemény feladat előtt áll.

A vágyakozás napjai (2009) Rendezte: Pacskovszky József Szereplők: Catherine Wilkening, Schefcsik Orsolya, László Zsolt, Orosz Ákos, Rudolf Teréz. Egy középkorú házaspár újabb lehetőséget kap a sorstól, hogy balesetben elveszített lányuk helyébe befogadjanak egy ismeretlent, akit házvezetőként alkalmaznak. Anna, a néma lány jelenléte a házban - úgy tűnik - mindent megváltoztat. Vajon a házaspár tud-e élni a nem várt lehetőséggel? Jóvá lehet-e tenni a múlt bűneit?

Egyszerűsíts! címmel tartott előadást. „Sok problémánk abból adódik, hogy túlbonyolítjuk az életünket. Sokat akarunk és sok olyat is, amire nincs szükségünk. Valójában nem is igazán tudjuk megkülönböztetni a szükségleteinket a vágyainktól. Sok mindent akarunk belezsúfolni a napunkba, a szobába, vagy a pénztárcánkba. Ez alkalommal azt gondoljuk át, hogy miért bonyolítjuk túl az életünket és, hogyan lehetne abban nagyobb rendet tenni – dolgainkon egyszerűsíteni. Folytatása ez egy kicsit az értékek témájának, de tovább is megy annál – az életünk megszervezésére irányul gondolkodásunk, hogy az hatékonyabb és kevésbé terhelt legyen.”(dr. Magyar Lóránt)

Február 25-én 17 órától a bácsfeketehegyi Kozma Lajos

szélén, Utam, Epitáfium, Időtlen ének.

Február 26-án, 17 órakor a Kozma Lajos Könyvtárban könyvbemutató volt, ifj. dr. Korhecz Tamás **„Otthonteremtőben a szülőföldön”** című könyvének második - bővített kiadásának bemutatójára került sor.

Mozizzunk márciusban! Újra magyar filmnapok Vajdaságban! Kishegyesen március 5-7-ig! A következő filmeket vetítik:

Így, ahogy vagytok (2010) Rendező: Makk Károly

Szereplők: Cserhalmi György, Szabó Győző, Csányi Sándor, Töröcsik Mari, Nagy-Kálózy Eszter, Fenyő Iván, Reviczky Gábor, Gáti Oszkár. Egy vidéki városban új polgármester kezd meg működését. A katonai repülés többszörös világbajnoka, a repülés szerelmességéből polgármesterré

Egy fekete-fehér történet a néma lány szemszögéből.

Poligamy (2009) Rendező: Orosz Dénes

Szereplők: Csányi Sándor, Tompos Kátya, Mészáros Béla, Parti Nóra, Pokorny Lia, Réti Adrienn, Tenki Réka, Bartsch Kata, Péterfy Bori, Bánfalvy Eszter, Osvárt Andrea. András (Csányi Sándor) és Lilla (Tompos Kátya) fiatal pár, öt éve járnak együtt. A férfi forgatókönyvíró, aki megrendelésre tévésorozatokot ír, a nő pedig tanársegéd az egyetemen. Végre beköltöznek közös lakásukba. Úgy tűnik, minden rendben van köztük. De valami mégis hibádzik. Mintha a lényeg veszett volna ki az együttélésükből. Lilla esküvőt és gyereket akar, András viszont... nos, a helyzet az, hogy igazából maga sem

tudja, mit akar. Lilla egyszercsak bejelenti, hogy terhes. Andrászt felemás érzések kerítik hatalmukba. A következő reggel András egy vadidegen, gyönyörű nőt talál maga mellett az ágyban. Ettől a fordulattól kezdve a legkülönbözőbb lányokkal kerül viszonyba - ezzel együtt pedig a férfi-nő kapcsolat minden fázisát, minden lehetséges útját bejárja.

Halálkeringő (2010) Rendező: Köves Krisztián Károly

Szereplők: Dobó Kata, Kern András, Lengyel Tamás, Mészáros Béla, Újlaky Dénes,

Egy lepusztult polgári lakásban vagyunk napjainkban, nem számít, hogy pontosan hol, de talán egy kelet-európai nagyvárosban. A nappali romokban. Az asztalon egy pohár whisky, néhány kokaincsík, és egy frissen olajozott kézfegyver társaságában halványrózsaszín cumisüveg árválkodik. A romok tetején Elza (Dobó Kata) a megtört rendőrnő roskad magába, kinek lába alól végleg kicsúszott élete talaja. Veszélyes szerelmi háromszögbe keveredett, szintén rendőr férjével (Patrik - Mészáros Béla), és annak bűnöző barátjával (Alex - Lengyel Tamás). Hatalmas nyomás nehezedik rá, melyet csak az alkohol és a kokain hamis káprázata képes valamelyest enyhíteni. Mindezek tetejében még terhes is, már jócskán a kilencedik hónapban. Sodródó személyisége némán kiált segítségért. Bukott hősnőnek váratlanul kétes "megmen-

tője" érkezik, a rég nem látott, gyűlölt apa, Rusty, (Kern András) a nyomozólegenda személyében.

Vadlány – boszorkánykör (2009)

Rendező: Zsigmond Dezső

Szereplők: Trill Zsolt, Tankó Erika, Pálffy Tibor, Czintos József, Kurkó János György.

A szabadság "bármilyen áron" drámája a gyimesi csángók zárt közösségében, kalyibák, patakok világában játszódik. A film valós történetet dolgoz fel: a gyerekgyilkosság ügyében nyomozó rendőrtisztre "rászakad" az egész öntörvényű zárt csángó világ, melyben a bűnt is másképpen kezelik, mint a "modern kultúrákban".

Intim fejlődés (2008) Rendező: Szajki György

Szereplők: Szabó Győző, Gáspár Tibor, Kovács Lehel, Huszár Zsolt, Nagy-Kálózy Eszter, Gáspár Kata, Botos Éva, Várkonyi Eszter, Nagy Zsolt, Földes Eszter.

A film cselekménye egyetlen nap alatt játszódik. Négy férfi ugyanazon az estén, ugyanabban a night klubban köt ki egymástól függetlenül, egy nehéz nap végén. A négy férfi négy külön történetének a szexualitás áll a középpontjában.

Március 13-án kerül sor a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és a bácsfeketehegyi Feketics Művelődési Egyesület szervezésében a XX. „**ANYÁM FEKETE RÓZSA**” Magyar Nyelvű Nemzetközi Vers- és Prózamondó Találkozó vajdasági elődöntőjére a

Kultúrotthonban. Az édesanyák tiszteletére meghirdetett versenyen gyermek, ifjúsági és felnőtt kategóriában nevezhetnek be az érdeklődők. A veresegyházi döntő és gála időpontja: 2010. április 29-30., május 1-2.

Március 20-án megrendezésre kerül a **Podolszki József Irodalmi Emléknep**. Műsor:

16.00 Megemlékezés Podolszki József sírjánál a bácsfeketehegyi temetőben.

16.30 Vendégvárás és a vendégek köszöntése a bácsfeketehegyi Kultúrotthonban.

17.00 Emléktábla koszorúzás, délutáni műsor a Kultúrotthon emeleti nagytermében:

- Lázár Tibor óbecsei grafikus- és festőművész kiállításának a megnyitója

- Podolszki József: Kitérő című tanulmánykötetének bemutatója

18.00 Esti műsor a bácsfeketehegyi színházteremben:

Indigó hipermangán - összeállítás Tolnai Ottó verseiből. Mondják és teszik:

Kormos Irén, Farkas Hajnalka, Csanak Andrea, Szarka Ákos, Tamás Krisztina, Kasza Zsanett, Simonyi Lili, Fekete Ágnes, Lódi Csilla. Összeállította: Hajvert Ákos

- A XIII. Podolszki József publicisztikai pályázat eredményhirdetése.

borka

Új szolgáltatások a Kozma Lajos Könyvtárban!

„A könyv házhoz megy” akció keretében mindazok az idős, vagy beteg emberek, akik szobafogságba kényszerültek, **minden munkanapon 12 és 14 óra között** olvasmányt rendelhetnek könyvtárunkból a 738-828-as telefonszámon.

Helga Eisele asszonynak, az Új Kezdet polgári egyesület elnökének köszönhetően **30 német nyelvű könyvvel** is gyarapodtunk. Elsősorban azok figyelmébe ajánlom, akik nyelvtudásuk felfrissítésére törekednek.

Könyvvásárlás alkalmával, olvasóink által összeállított **kívánságlistát** továbbra is figyelembe vesszük.

Nagy Erzsébet
könyvtáros

A haj számára nélkülözhetetlen vitaminok, ásványi anyagok és nyomelemek

II. rész

Réz -Kizárólag az enzimek működésének biztosításán át vesz részt a biokémiai folyamatokban, ugyanis ez a nyomelem nélkülözhetetlen ahhoz, hogy az anyagcserét szabályozó enzimek zavartalanul végezhesék munkájukat a testben. Rézhiányban a vas nem tud beépülni a hemoglobinnba, tehát vérszegénység alakul ki, emellett gyengül az immunválasz, csökken az érfalak rugalmassága, növekszik a vér LDL-koleszterinszintje. Ez utóbbi az érlemezsedés egyik hajlamosító tényezője. A réz részt vesz a melanin képzésében, így fontos a megfelelő bőr és haj pigmentációhoz is. Ezen kívül javítja a haj szerkezetét, hiányában feltöredezik. Természetes forrásai: teljes kiőrlésű termékek, hüvelyesek, dió, mogoró, aszalt gyümölcsök, élesztő.

Szelén -Hatását tekintve antioxidás, rák megelőző. Különböző enzimek alkotórésze, ezáltal véd a szabadgyökök ellen, nélkülözhetetlen a pajzsmirigyhormon termeléséhez. Hiánya esetén a jódihiányhoz hasonló tünetek jelentkeznek, emellett gyengül az immunrendszer, gyakorivá válnak különböző fertőzések, hullik a haj. Fontos! Túladagolás hajhullást okoz! Természetes forrásai: Hús, búzacsíra, brazil dió, barna rizs (gabonafélék).

Kalcium -A kalcium, támogatja a csontok egészséges fejlődését, megelőzi a csonttritkulást. Nagy szerepet játszik az emberi szervezetnél a haj - struktúrájának építésében fontos szerepe van a köröm és a bőr állapotának javításában. Ajánlott a kalciumot magnéziummal együtt szedni, mert ez utóbbi nélkül a kalcium nem tud a

megfelelő helyre beépülni, így a csontok, a fogak és a haj helyett a puha kötőszövetben rakódik le. Természetes forrásai: tej, sajt, túró.

Magnézium -Az idegek, az izmok és számos enzim hatékony működése lehetetlen nélküle. A magnéziumnak idegnyugtató hatása van, ezért stresszoldó. A stresszről pedig köztudott, hogy a hajra nagyon rossz kihatása van. Ezenkívül segíti a kalcium beépülését. Természetes forrásai: alma, citrom, grépfrút, füge, mandula, dió, kukorica.

Foszfor -Részt vesz az energiatermelő folyamatokban, hozzájárul az erős fogak és csontok kialakulásához. A foszfor származékai a sejten belüli ingerület (információ) átvitelhez szükségesek, így minden sejt (pl. az idegsejt és a hajhagymák) helyes működésének alapja. Szervezetünk a tartalékenergia egy részét foszforvegyületek formájában raktározza. Természetes forrásai: Szinte minden élelmiszerben megtalálható kisebb-nagyobb mennyiségben. Hiányállapotával nem is igazán kell számolni, mert az élelmiszeripar - elsősorban savanyító adalékanyagként - egyre több foszfort használ fel, általában foszforsavként.

Kén -Segít az agy normális működéséhez szükséges oxigénegyensúly fenntartásában. Nélkülözhetetlen az egészséges haj bőr és köröm felépítésében szerepet játszó keratin nevű fehérje előállításához. Közreműködik a máj epeelválasztásában, és a baktériumfertőzések leküzdésében. Természetes forrásai: tojás, lencse, sertés-marhahús, vörös vesebab, zöldborsó.

Kálium -A nátriummal együtt a káli-

umionok szabályozzák a szervezet vízegyensúlyát, felelősek a bőr víztartalmáért, továbbá kihatással van a szívritmusra. Szükséges a sav-bázis egyensúlyhoz, idegrendszeri ingerületek átviteléhez, izomműködéshez, sejtek energiaellátásához. Természetes forrásai: zöld levelű főzelékfélék, burgonya, torma, paradicsom, dinnye, citrusfélék, banán, napraforgómag, mentalevél.

Folsav -Nélkülözhetetlen a vörösvértestek képződéséhez, a szervezet sejtjeinek osztódásához, az aminosavak anyagcseréjéhez és a nukleinsavak szintéziséhez. Javítja a vasszívódás hatásfokát. Fontos szerepet tölt be a terhesség ideje alatt, mivel az embrió gerinciét lezáró folyamat csak a folsav jelenlétében megy végbe hibátlanul. A folsav B-vitaminnal együtt késlelteti a haj ősülését. Természetes forrásai: máj, élesztő, a zöld levelűzöltségek, hüvelyesek, olajos magvak. A hajhullás és az ősülés mellett a legtöbb bosszúságot a korpásodás okozza.

Mangán -Minden szövetünkben előfordul, de a májban van belőle a legtöbb, ezen kívül még a csontokban, vesében található meg nagyobb mennyiségben. A mangán enzimek aktivátoraként működik, mind a szénhidrát, mind a zsíryananyagcserében szerepet játszik, de a fehérje, DNS, RNS, inzulin szintézisében is részt vesz. Hiánya bőrkütiéseket, hajszívesztést, a haj és körömnövekedés csökkenésével járhat. Természetes forrásai: Zöld levelű főzelékfélék, borsó, répa, szemes gabonafélék, tojássárgája, dió.

Kekete Tímea

FECSKETOLL

NEM SZÚNIK A HAZUGSÁG

Nem szűnik a hazugság, ostobán jár a szája,
nem létező dolgokról beszél pimasz módra.
Hallgasd közömbösen, szóltanul, ne kövesd szavait!
Tudatod ösztönösen kiszűri és törli hazug mondatait.
Ezerszer kelepcebe csalt, az ezernek tűnő évek alatt,
de ne tévesszen meg a sok romlott falat,
melyet manna ként adna (a látszat azt sugallja),
pedig átköpné a romlott ételt és mérget itatna.

Nem szűnik a kérdés : miért csinálja a baráttal ki kezét nyújtja ?
Bár a test kőből van, melyet nem könnyen koptat rossz akarata,
de a szív gyenge s bele törét szúrja álcázott felszínes mosolya.
Tudatában van-e romlottságának, nem tudható,
mert lelkiismerete néma, nem hallható.
Zsong fejében számtalan bűnös gondolat
kavalkádja a nem létező dolgoknak.

Tudnod kell te hazug némbor, hogy fentről árgus szem figyel,
s ha türelmét veszti, mely azt hinnénk végtelen,
lecsap rád, s büntetése kíméletlen.
Te ostoba halandó, könnyek között panaszkodsz majd
s bárgyú tekinteted mögött, nyögéssed s jajod hallható.
Én mindvégig tudom, hogy soha nem szűnik a hazugság,
csak megváltoztatja áldozatát.

Bácsi (Vajda) Sára

ÉLET

Tömlöcbe zárva,
megváltásra várva,
bánatra ítélve,
vágyakozni a fényre.

Örökre bezárva,
a halálra várva,
talán kis boldogságra,
a megváltó kaszásra.

Élni rabként,
az élet börtönében
értelmetlen hajsza,
az örület bűvkörében.

Szaladni, futni,
célba sose érni,
mindig csak kérni,
és sosem remélni.

Mindenkitől félni,
mindenre vágyani,
a jó utat elhagyni,
és végül meghalni!

V.H.

ANYAKÖNYVI HÍREK

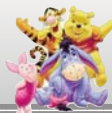
Elhunytak

Stojanović Bosiljka február 12, 82 évében
Horváth Krisztina szül. Schepp február 13, 88 évében
Poljaković Gordana február 17, 88 évében
Sárközi Erzsébet szül. Lakatos február 18, 80 évében
Harangozó Istvánné szül. Erdős Julianna február 24, 86 évében

Újszülöttek

Ifj. Lódi Gábor és Johanna kisfiuk **Ottó Gábor**
(Groningenben)
Dobrić Mile és Renata kisfiuk **Jovan**
Golići Adnan és Mustafie ikreik **Aida és Anita**
Vijunović Radomir és Jelena Spasić kislányuk **Nikolina**
Tušup Marko és Nataša kisfiuk **Todor**

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tího" temetkezési vállalatától kaptuk.

